ANUL I No. 125 — 6 PAGINI 2 LEI — Duminică 7 Decembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti, Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.68.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău, Strada Mihail Eminescu, 19, Telefon 302

STATUL CLĂDIT PE MUNCĂ

Din proclamaţia domnului Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, către Ţară în preajma plebiscitului, toată lumea a cunoscut liniile de temelie ale aşezării Statului român în viitor. Prin votul unanim Naţiunea română s'a declarat solemn că aprobă principiile fundamentale ale clădirii Statului, *cari toate împreună pun în valoare, şi pe primul plan, munca omului.*

România vrea să ajungă un Stat în care numai aceia cari prestează o muncă efectivă, să aibă drept la existenţă, şi poate, chiar la cetăţenie. Cei cari lucrează, cei cari îşi câştigă existenţa lor, a familiilor lor, ca şi posibilităţile de a-şi plăti impozitele către stat, judeţ şi comună numai prin muncă. Cei cari dau putinţa de desvoltare a industriei şi comerţului prin capitaluri adunate nu prin specule sau înşelăciune, ci prin hărnicia lor, prin muncă dreaptă şi cinstită.

La locul de frunte în viaţa Statului, va fi pusă munca şi răsplata ei. Munca de toate felurile: în agricultură, în comerţ, în industrie, cu toate multele ramificări a acestor trei mari împărăţii ale muncii. Dar la loc de frunte va fi pusă şi munca intelectuală, realizările ei spre folosul tuturora, şi, în primul rând treaba acelora cari lucrează în diferite slujbe, puse în folosul naţiei, ca organe de execuţie ale Statului, ca roţi şi rotiţe în însăşi maşinăria lui.

Ceeace trebuia să se întâmple încă a doua zi după unirea lui 1918, abia va începe să se realizeze de aci înainte, prin noua clădire a Statului pe muncă. Ştim că vreme de douăzeci de ani în loc să cânte uneltele muncii clădi-toare pe întreg cuprinsul ţării, au cântat vorbele şi pasiunile destrăbălate ale politicii sterpe.

Poporul român nu are să se teamă de Statul întemeiat pe muncă. El intră în credinţa şi tradiţia sa de veacuri, de aceea a şi votat, la plebiscit, cu atâta însufleţire principiile lui. *Poporul nostru nu a trăit nici până azi din valoarea altora, din exploatarea muncii altora, ci din trudă şi hărnicie proprie.*

Nenorocirea lui a fost însă faptul întristător şi aşa de plin de urmări rele, *că poporul nostru nu şi-a ştiut valoriza însuşi rezultatul muncii sale,* ci asupra acestei valorizări, — *care singură putea asigura răsplata justă a muncii şi a hărniciei,* — au năpădit toţi străinii aduşi de vânturi: evrei, greci, bulgari, armeni, etc.

Românul a muncit şi a produs materiile prime ale existenţei, *străinul le-a speculat,* le-a pus în valoare, le-a „desfăcut", le-a comercializat.

Românul a muncit în sudoarea frunţii pe vreme bună şi pe vreme rea, şi a câştigat să zicem produse economice în valoare de zece mii de lei. Intermediarul a venit la lucru gata, a dat zece mii de lei, şi a revândut marfa gata cu cincizeci de mii, sau chiar cu o sută de mii de lei.

Câştigul acesta n'a mai fost *din munca sfântă, ci din specula.*

Un funcţionar cinstit şi harnic a lucrat pentru patru-cinci mii de lei lunar; un sinecurist politic a încasat zece-douăsprezece mii de lei lunar, fără a face nici o treabă. *El nu trăia din muncă, ci din specularea şi exploatarea banului public,* adică a Statului.

Un comerciant sau un industriaş ascundea mărfurile, pentru a le vinde mai târziu cu preţ îndoit sau întreit. El câştiga avere mare nu *prin muncă, ci prin specula.*

Un om scria o carte cu truda unui an sau mai mult, câştiga cinci ori zece mii de lei, iar negustorul care o vindea câştiga înzecit.

Funcţionarii unei întreprinderi industriale, şi muncitorii angajaţi acolo, lucrau din zi în noapte, şi lor se datora mersul bun al întreprinderii. Câştigase poate strictul necesar pentru traiul de azi pe mâine, în vreme ce membrii consiliului de administraţie, pentru întrunirea în câteva şedinţe pe an, încasau sute de mii.

Şi aşa mai departe!

Statul român din trecut nu a fost întemeiat pe *valoarea şi răsplata muncii,* ci pe protecţia politică, pe specula, pe sinecură, pe „chiul". Şi din acest motiv cei *mai săraci au ajuns în România tocmai cetăţenii cari au trăit din muncă cinstită,* şi s'au îmbogăţit speculanţii şi şarlatanii.

In Statul viitorului, a cărui alcătuire a votat-o cu atâta însufleţire neamul la plebiscit, *nu va mai fi aşa.*

Răsplata muncii va fi a muncitorului, nu a speculantului. Schimbarea ce se va face, va fi mântuitoare pentru neam şi consolidarea Ţării.

RĂSPUNSUL D-LUI MAREŞAL ANTONESCU LA MEMORIUL D-LUI CONST. GAROFLID

DOMNULE GAROFLID,

Am citit cu deosebit interes Memoriul Domniei Voastre asupra problemei agricole, ca şi discursul pe care l-aţi ţinut în ziua de 16 Octombrie a. c., la Uniunea Sindicatelor Agricole.

Încă dela începutul guvernării mele, ogorul şi plugarii au format una din preocupările mele de căpetenie.

Sunt convins că proprietatea este unul din stâlpii organizării sociale, lucru pe care l-am afirmat în repetate rânduri.

Deaceea, ea trebuie apărată şi întărită. Mărturie a acestei convingeri, stau cuvintele şi faptele. Astfel, în apelul lansat la 15 Septembrie 1940, am declarat:

„Generalul Antonescu vă asigură că proprietatea voastră va fi respectată, libertăţile voastre vor fi garantate, munca voastră va fi răsplătită şi dreptatea voastră vă va fi dată".

Hotărârea de respectarea proprietăţii am afirmat-o mereu şi fără şovăire, în toate ocaziile.

Adresându-mă Bucovinenilor şi Basarabenilor, prin apelul publicat în ziarul „Cuvântul Generalului" din 13 Iulie 1941, am arătat ordinea pe care o aducea stăpânirea românească în provinciile desrobite şi restabilirea proprietăţii, faţă de haosul care domnise acolo, răstimp de aproape un an:

„Aţi putut judeca, singuri, că viaţa fără libertate şi proprietate, fără

dreptate şi familie, fără biserică şi lumină, este mai cumplită decât moartea".

In urmă, am promulgat decretul lege din 4 Sept. a. c., prin care am reîntrodus în provinciile desrobite legislaţia Vechiului Regat şi prin urmare am reintrodus instituţia proprietăţii individuale.

Pentru respectarea şi întărirea dreptului de proprietate, într'un moment în care acesta părea că este în pericol, am promulgat decretul lege pentru reprimarea unor infracţiuni în contra ordinei publice şi intereselor Statului (Monitorul Oficial Nr. 281 din 28 Noembrie 1940), care, prin art. 2 pedepsea violarea sau uzurparea proprietăţii, cu munca silnică dela 5-10 ani, deci o considera crimă, iar d. Min'stru al Justiţiei în raportul cu care a însoţit legea, a arătat că cinstirea proprietăţii — reazemul veşnic al puterii româneşti — constituie un comandament naţional, dela care nu este îngăduită nici o abatere.

Iată, prin urmare, dovezi care arată felul cum consider proprietatea şi cum înţeleg să o apăr.

Ştiu că exproprierea este o măsură de expedient.

Nu ea va rezolva, după cum n'a rezolvat nici până acum, problema agrară dela noi.

Rezolvarea problemei agrare stă în stabilirea echilibrului între

(Continuare în pag. 3-a)

BASARABENII

Cine nu-i cunoaşte, nu-i înţelege. Şi cine nu-i înţelege nu ştie să-i aprecieze. Fiindcă basarabenii au specificul lor. Timpurile şi stăpânirile au imprimat basarabeanului toată gama amarului ce l-au înghiţit.

Is moldoveni şi totuşi se deosebesc de cei din dreapta Prutului în stare să rabde cât a răbdat în scoala tăcerii şi prin experienţa robiilor. Poate că nici fierul nu-i în stare să rabde cât a răbdat în decursul istoriei românul în general şi basarabeanul în special.

A răbdat iataganul raialelor, cnutul Moscovei, dar mai ales ghilotina tacită a Kremlinului. Este obicinuit cu suferinţa şi totuş nimeni ca el n'ar vrea să scape de această ispită ce i-o trimite istoria.

Nu mai departe decât anul trecut. Trenul ce ne ducea spre braţele necunoscute ale refugiului se oprise într'o gară din codrii Lăpuşnei. Aştepta alt tren, gol, ce venea să depopuleze peronul Chişinăului, arhiplin de fugari. Văzând vagoanele încărcate de femei şi copii plângând, câţiva ţărani din satul Şipoteni se apropiară şi intrând în vorbă cu noi ne-au întrebat încotro mergem Când le-am spus au înlemnit. S'au uitat unul la altul, au dat rar din cap, privind în vag, iar unul cu barba albită de vremi îşi luă inima'n dinţi: „Dumneavoastră fugiţi, dar noi cui rămânem? Iaca, eu am fost primar, în mai multe rânduri. Şi dac'or veni nelegiuiţii cei de peste Nistru, Amin ii cu mine. Mă mănâncă de viu". Apoi privind trist spre coama dealului din dreapta, oftă adânc şi zise: „Deacu pădurea-i scăparea mea. In sat nu mai am ce căuta. Şi cu toate acestea nu pot fugi nicăieri. Is bătrân şi vreau să mor lângă babă. Aici a murit tata, aici bunicii şi străbunicii şi tot aci am să mor şi eu. Că doar de-o moarte moare omul. Dumneavoastră fugiţi. Să ştiţi însă că noi tot moldoveni rămânem. Şi tot la acel Dumnezeu avem să ne închinăm. Eu ştiu una din bătrâni: „apa trece, pietrele rămân". Tot aşa va trece şi puhoiul ce vine să ne înghită".

Când a pornit trenul, cei vreo 20 de ţărani din Şipotenii codrului s'au descoperit, şi-au făcut încet şi măsurat semnul sfintei cruci, s'au rămas încremeniţi ca nişte pietre de hotar.

La reintoarcerea din Iulie trecut am venit tot pe valea Şipotenilor. Am oprit maşina s'am ţinut să văd locul unde-i lăsasem anul trecut pe cei 20 de ţărani. Exact pe acelaş loc am găsit câteva gropi de obuz. Gara pustie, satul întristat, iar în locul ţăranilor din Iunie 1949, am întâlnit doar câţiva copii jucându-se. I-am întrebat unde le sunt părinţii. Patru din cei 6, câţi erau, mi-au spus că părinţii le sunt deportaţi de bolşevici. Dar au să vină.

Iar cei câţiva ţărani pe cari i-am întâlnit după intrarea în sat aveau feţele mai întrebătoare şi spinările mai gârbovite ca anul trecut...

M'am gândit atunci, iubite cetitor, la ceiace am lăsat şi ceiace am găsit... Dar m'am gândit mai ales la ceiace au fost condamnaţi să suporte ci rămaşi să înloculasă pietrele în trecerea puhoaelor nroşite de sângele martirilor şi înfierbântate de lacrimile suferinzilor. Fiindcă în anul despuierii de tot ce agonisiseră din generaţie în generaţie nu le rămăseseră decât piepturi ca să suspine şi ochi ca să plângă... Deaceia mare le-a fost oţelirea în răbdare... Şi tot deaceia ne trebuiesc inimi mari ca Ceahlăul şi bune ca pânea caldă, ca să-i pu-

Vasile Ţepordei

(Continuare în pag. V-a)

Charkovul, imediat după intrarea trupelor germane

Soldat german înainte de atac

Mareşalului nostru... spovedanie

Anii de teroare roşie, de urgie de batjocorire a tot ce mai rămăsese suflet românesc, la noi în biata Basarabie, se încheia peste vreo două săptămâni, şi acest an trebuia să se încheie ca o mare sărbătorire în ziua de 28 Iunie 1941, sărbătorire care trebuia să însemne un an de viaţă avută, liberă, fericită, o zi când toată suflarea Basarabiei robite, trebuia să-şi arate marea bucurie către iubitul ei „poşdi" : S-tin, părintele muncitorilor şi ţăranilor fără de Dumnezeu din toată lumea.

Pregătirile, pentru ca această zi să fie cu adevărat măreaţă, erau mari, dar, oricum, nu puteu fi „tot norodnică" cum ziceau sovieticii.

Ca reuşita să fie absolută, se impuneau anumite măsuri de curăţire, măsuri ce se cereau urgente din următoarele motive:

1. Agravarea situaţiei internaţionale;

2. Pretenţia conducerii româneşti că sunt români şi peste Bug şi că Odesa este românească;

3. Gândul Sovietelor de a năvăli mai departe în inima Europei.

Toate acestea l-au determinat să cureţe terenul unde avea să fie războiul.

Astfel, în ziua de 18 Iunie, aceiaşi oră, s'a produs arestarea în parte a culacilor, politicienilor, împreună cu familiile lor şi deportarea lor în nemăsuratele pustietăţi ale Siberiei. A urmat jale, scrâşnete de dinţi, urlete, ba pe alocurea chiar opunere.

Tot poporul creştin din Basarabia s'a revoltat în sinea lui, dar cu lăcrămi a rămas.

S'au svonit apoi încă 2—3 serii de deportări, în care trebuiau să intre restul culacilor, politicianilor şi elementele burjuaznice (intelectualii).

Lumea era năucită: o parte se pregătea pentru a fi arestată, alţii au umplut pădurile şi jilanţi la tot pasul ne urmăreau.

Se întrevede clar acum cine avea să fie norodul care avea să întâlnească împlinirea anului de trai sovietic şi să strige bucuros la adresa sf'anicului Stalin şi a tovarăşilor lui, jilanţii.

Iată însă că Providenţa n'a voit ca ţărâmul basarabean să fie despuiat de fiii săi aleşi, de floarea ginţei apucaţi de gerul păpranic al stepelor asiatice, ci trimiţând cuvânt prin graiul Mareşalului Ion Antonescu, Conducătorul în veacuri al oştirii, le-a poruncit să-şi desrobească fraţii de sub jugul iudeo-comunist.

Astfel, în zorii zilei de 22 Iunie, ca la comandă, tunurile au început să verse lava omorîtoare peste adăposturile blestemaţilor ce ne ţineau sub jug. Bucurie nespusă, înlăcrimată, se putea citi pe feţele celor ce simţeau româneşte, a bunilor gospodari, a intelectualilor scăpaţi până atunci, ba chiar şi a copiilor isteţi.

Osânda se apropia de sfârşit! Tunurile noastre, ale fraţilor de peste Prut, bubuiau fără încetare, iar formaţiunile de avioane făceau mereu recunoaşterea inamicului bolşevic, care, nimerit bine, căuta să se retragă.

Din clipă în clipă ne aşteptam să zărim pe creasta dealului acoperit cu pădure, ce desparte Nisporenii de Iurceni (jud. Lăpuşna), desrobitorii noştri.

Fratele Roşca Gh. —judecătorul pribeag un an prin pădure — era nebun de bucurie.

—La lucru, frate Poldi! Cel puţin să luăm legătura telefonică a sparţilor acestora! Strigă la Grigore, la Vasea, la-ţi şi tu cleştele şi la noapte haidem, dar cu mare băgare de seamă.

Astfel, ne-am făcut şi noi datoria în limita posibilităţilor. A venit în sfârşit ceasul salvării definitive. Hoarăle fugeau să-şi rupă capul, iar noi ne îmbrăţişam cu ostaşii noştri români, cu colegul sit. Drăgoi, plot. T. R. Chiriac, cpl. Popescu din Bucureşti, etc., călăuzindu-i apoi după duşman.

Au trecut deatunci luni. Poporul Ţării a fost chemat să aprobe sau nu acţiunea iubitului nostru Mareşal. Basarabenii, cu lăcrimi de bucurie, într'un suflet au strigat „Da" ! Nici un vot „Nu" !

Recunoştinţa ce-o datorăm Mareşalului Salvator de Neam, va fi veşnică în inimi şi ori ce am face noi ca recunoştinţă n'ar fi deajuns.

Şi convinşi că Providenţa ni-l va ocroti în scurtă vreme plăgile pustiite de barbari, vor reînvia cu aceleaşi câmpii pline de holde aurii, cu aceleaşi codri verzi, cântători, cu aceeaşi viaţă mulţumită.

Atunci abia ni se va şterge amintirea anului de groază, trăit sub jug sovietic.

Leopold Vidraşcu

FINLANDA RĂSPUNDE PROMPT

Peninsula şi arhipelagul Hangoe sunt curaţite de mine şi de bolşevici

Două vedete germane capturează vasul bolşevic „Stalin" şi fac 6000 de prizonieri

Se poate spune — şi pe drept cuvânt — că fronturile pe cari luptă forţele germane şi acelea ale aliaţilor au intrat, de două săptămâni, într'o activitate care a răsturnat toate socotelile făcute, mai ales, la Londra şi Washington.

Pe frontul de Est, cu tot gerul şi viscolul, acţiunile s'au desfăşurat într'un ritm nerealizat chiar în zilele cele mai frumoase ale acestui războiu antibolşevic. Violenţa luptelor cari s'au dat în sectoarele de centru şi cel nordic a fost atât de mare — reiese din telegramele primite — că întrece orice închipuire. In sectorul de centru, Moscova opune din ce în ce o rezistenţă tot mai slabă, forţele germane apropiindu-se necontenit de periferia ei. Luptele cari s'au dat până acum pentru cucerirea fostei capitale s'au sprijinit permanent pe formaţiunile masive ale aviaţiei germane cari au executat formidabile bombardamente de distrugere asupra instalaţiilor militare şi a lucrărilor de întărire existente în această zonă de operaţiuni. Avioanele „Stukas" au făcut minuni. Prin numeroase locuri, unităţile rapide blindate de SS au străpuns centura de beton şi de arme a Moscovei şi au reuşit să fixeze avanposturi, departe, în dispozitivul bolşevic. Cleştele în jurul fostei capitale se strânge mereu, reducând spaţiul de mişcare al bolşevicilor şi posibilităţile lor de comunicaţie cu restul Rusiei Sovietice.

Paralel, însă, cu acţiunile atât de dure din sectorul de centru, de câteva zile în sectorul nordic au început lupte cari stârnesc din nou admiraţia pentru mica Finlandă. Schierii aceştia, prevăzuţi cu unităţi de sănii motorizate, înaintează vertiginos şi adânc, peste tot, luând prizonieri şi material de război. Spre Baltica, forţele finlandeze — susţinute de aviaţie şi marină — sunt pe cale de a ocupa arhipelagul şi peninsula Hangoe. De fapt, în această parte, bolşevicii nu mai opun decât o slabă rezistenţă. Ei, în schimb, au minat aproape în întregime terenul care urmează să fie ocupat; lucru, care dă de furcă pionierilor finlandezi. La plecarea lor, bolşevicii au aşezat atâtea mine, încât se poate face oarecum mai mult constatarea că aceştia — cu toate că sunt sicîţi în ce priveşte materialul — nu fac nicio economie când este vorba să-şi distrugă adversarul. Noroc că metodele lor sunt prea cunoscute.

Din fortificaţiile arhipelagului şi ale peninsulei, bolşevicii fac eforturi să mai salveze oamenii cari n'au putut fi până în prezent salvaţi. Aseară, marele vas bolşevic „Stalin", pe când transporta vreo 6000 de oameni, izbindu-se de barajul de mine aşezat de finlandezi, a fost grav avariat. Vasul ne mai putând să-şi continue calea a fost capturat de două vedete germane de patrulă cari, după ce l-au remorcat, l-au adus până într'o bază germană. Printre cei 6000 de prizonieri se află şi numeroşi comisari politici şi ofiţeri de toate gradele. N'a lipsit nici cantitatea respectivă de armament a celor de pe bord.

Cucerirea arhipelagului şi peninsulei Hangoe a stârnit un imens

(Continuare în pag. V-a)

DUH SI SLOVA

ULTIMELE CLIPE ALE LUI MOZART

Cu prilejul aniversării morții sale la 5 Decembrie 1791

BERLIN, (Dec). — „Să facem puțină muzică, dragi prieteni", se adresă Mozart surâzător, cu vocea stinsă, muzicanților Schark Gert și Hofer, pe care îi invitase la sine ca să exerseze bucățile „Requiemului" său, pe care el, simțindu-și moartea apropiindu-se l-a compus în plinătatea conștiinței sale, pentru sine însuși. Mozart ridică în sus cu nespusă greutate, mâna lui lipsită de viață, pentru a dirija, și cântăreții începură: „Dies ipso, dies illa..." Deodată începu să psalmodieze și Mozart cu el. Vocea lui palidă da cumplite fiori de emoții tuturor, pătrunzându-i până în adâncul inimii... Cântărești cântară din ce în ce mai încet și, cuprinși de un val de duioșie, au amuțit cu ochii scăldați în lacrimi. Atunci muribundul se ridică deodată în patul său. Doctorul întrase: „Doctore, am să mai aud cu măcar odată „Flautul meu fermecat?" În spatele medicului, care i-a răspuns printr'un surâs plin de încredere, privea încremenită Constanța, soția lui Mozart, cu fața-i extrem de palidă. Și ea era foarte bolnavă în aceste zile grele de cumplită iarnă, abia ținându-se pe picioare.

„Constanța mea micuță, iubita mea, vino! Te-ai făcut sănătoasă?" Constanța îi făcu semn din cap, brav, dar deodată lacrămile îi țâșniră în ochi, brăzdându-i obrajii.

„Doctore, soția mea... ea nu trebuie să moară. Ea... nu trebue..."

„Tu... tu trebuie să trăești!" murmură fierbinte Constanța. Mozart își lăsă mâinile sale să cadă obosite și cu totul ostenit, se lăsă iar pe perne: „Cu mine s'a sfârșit totul, micuță Constanța." Lacrimi grele au țâșnit din ochi stinși, curgându-i deal-

lungul obrajilor lipsiți de viață. „Un surâs voiu căuta să-și ascundă durerile.

Broboane de sudoare se iviră pe frunte. Ochii lui Mozart se închiseră. Buzele sale se mișcau încet, murmurând ca un zumzet câteva note din cântecul „Reginei Nopții". Apoi își pierdu cunoștința.

„Nu mai e minic cu putință, doctore? întrebă cu înfrigurare Constanța. Dar medicul dădu din umeri negativ, clătinând capul.

„Tocmai acum, când pentru prima oară, nu mai aveam grijă de pânea zilnică, după succesul cu „Flautul fermecat"... Tocmai acum"... Deodată ochii Constanței înceremeniră privind în gol. Se clătină. Medicul abia avu timp s'o susțină.

„Trebuie să vă odihniți și Dvs.,

Doamnă Mozart". El o conduce din camera muribundului. Cântărești plecară. După câteva momente intră cumnata lui, Sophie Haibl, în cameră. Mozart se trezi și îi vorbi cu un surâs senin, căci durerile nu mai erau simțite: „Sophie, trebuie să pleci de aci, Sofico! Să rămâi toată noaptea dincolo, la tine... Nu trebuie... să mă vezi, murind!..."

„Mă duc, dragă Wolfgang, dar cine vorbește așa, acela mai trăiește multă vreme"

„Ba nu, spuse Mozart privind-o, simt moartea pe limbă... adevărat!"

Sophia luă partitura Requiemului în mână. „Aceasta am scris-o pentru sufletelul meu..." Apoi deodată se prăbuși. Începură convulsiunile morții. Sophia aduse medicul pe care îl găsi la teatru, la care se reprezenta tocmai „Flautul fermecat", în aplauzele frenetice ale publicului. Medicul spuse Sophiei să-i pună o compresă rece pe fruntea fierbinte a lui Mozart. După ce Sophia a făcut aceasta, Mozart a mai privit-o încăodată cu ochii mari, expiră adânc și-și pierdu puterile. După o clipă, se svârcoli, tușind cu violență. Din colțul gurii îi curgea sânge. Doctorul îl sprijini. Sophia îl strigă: „Mozart, Mozart!"

Dar totul s'a întâmplat ca și cum l-ar fi chemat cineva pe el care pornise într'o altă lume: un surâs care triumfa peste toate durerile pământului, în lumina întreaga lui față, descătușată de pământesc, înclinându-și capul ușor pe o parte. Sufletul lui Mozart porni către văzduhurile Cerului. Numai acest surâs din suferințele sale ne-a rămas nouă, în marile sale creații.

Până în ziua de astăzi, nimeni n'a putut descoperi unde se odihnesc rămășițele lui Mozart. Mozart a fost înmormântat nu de soția lui Constanța multă vreme bolnavă; puținii prieteni cari l'au condus către amurgul zilei de 6 Dec., în sărăcăciosul cortegiul către cimitirul St. Marx, s'au întors cu toții către casele lor, îndată ce au ajuns la poarta cimitirului, deoarece se pornise un viscol cumplit. Numai bătrânul gropar și ciocliii au rămas prezenți, îngropând mortul într'o groapă oarecare, găsită la îndemână. Mormântul a fost imediat acoperit cu zăpadă. Când Constanța, după însănătoșirea ei, a vrut să întrebe pe gropar mai târziu, care e mormântul lui Mozart, bătrânul gropar murise. Noul gropar n'a putut da nici o informație asupra mormântului care primise trupul lui Mozart. Din vremelnicia lui pământească a rămas numai muzica...

Cărți germane noui

Un roman al d-lui Liviu Rebreanu apărut la Viena în traducere germană

Recent a apărut în vitrinele librăriilor germane, în traducerea d-lui prof. Konrad Richter din București, romanul d-lui Liviu Rebreanu, „Ion". Despre acest roman, care în traducere a căpătat titlul „Die Erde, die trunken macht" (Pământul care te cheamă), d. Georg Meyer, unul dintre cei mai apreciați critici literari ai Reichului, scrie următoarele: Un roman al țărănimii române, pe care-l citești cu interes crescând. Lumea unui sat românesc este prezentată în culori vii, o lume din care nu lipsesc nici deosebirile sociale, populare și naționale. Acțiunea se petrece în regiunea Clujului, unde pe lângă români trăesc unguri și evrei. Dar încordările ce rezultă din aceste deosebiri sunt atinse numai în treacăt, pentrucă tema principală este „Pământul care te cheamă", soarta unui tânăr țăran viguros, care suferă mult. În ciuda numărului mare de personagii, figurile sunt atât de bine prezentate, încât parcă le vedem în fața noastră.

Cititorul este cuprins de această lume ca și cum ar fi trăit într'însa, oamenii acestei lumi îi sunt cunoscuți, deși multe trăsături ale lor ne par străine. Rebreanu știe să ni-i prezinte discret, fin, chiar și atunci când acțiunea se petrece cu „pumnul sgomot, în crâșme sau noaptea pe ulițele satului. Și tocmai în aceasta stă marea artă sugestivă a romanului d-sale: să oglindească viața în mod real cu toate bucuriile și neplăcerile ei, și totuși ca un epic autentic, să păstreze distanța. Până acum știam foarte puțin despre viața românească de toate zilele, mulțumită acestui roman însă putem afla câteva trăsături caracteristice și încă în modul cel mai plăcut posibil: adâncindu-ne într'un roman social plin de viață, bine desvoltat. (RDV).

Technicieni italieni în călătorie de studii în Germania

Un grup de 60 tehnicieni italieni, care au luat parte la primele trei cursuri de pregătire pentru carierele industriale, organizate de de „L. R. I." au întreprins de curând o călătorie de studii prin Germania. În tot timpul călătoriei lor au fost conduși de reprezentanții tehnicienilor germani care le-au înlesnit vizitarea marilor întreprinderi germane, muzeele tehnice și artistice, organizațiile muncitorești.

Orașele vizitate de grupul tehnicienilor italieni au fost: Viena, Nürenberg, Berlin, Iena și München.

În tot timpul călătoriei, grupul italian a fost obiectul unor călduroase manifestații din partea poporului german și a reprezentanților lui.

DESCHIDEREA PRIMULUI LICEU ROMÂNESC DIN TRANSNISTRIA

În ziua de 30 Noembrie 1941, a avut loc în orașul Tiraspol, într'un cadru de mare sărbătoare, deschiderea primului liceu românesc de dincolo de Nistru.

Guvernământul Transnistriei a dat acestui act de o importantă manifestare culturală românească, o desăvârșită atenție.

Slujba religioasă a fost oficiată în sala liceului de către un sobor de preoți în frunte cu Arhimandritul Iuliu Scriban, iar răspunsurile au fost date de un cor format după plecarea bolșevicilor. Ținem să subliniem partea artistică a lui întrucât într'adevăr a impresionat asistența. A fost condus de d. Bizucov.

A luat cuvântul I. P. C. Sa Arhimandritul Scriban spunnâd între altele: „Dacă școala începe, este semn de viață așezată, temeinică în Guvernământ. Pasul acesta pe care l-am făcut astăzi deschizând cu slujbă cursurile acestui liceu, dovedește că mergem spre lumina cea adevărată. Începe rânduiala cărții și ordinea și liniștea domnește. Omul începe după haosul dinainte să-și modeleze spiritul și inima. Domnule Guvernator, sunteți fericiți că se deschide școala aceasta și că prezidați asemenea moment de mare înălțare spirituală a românismului. Școala trebuie să învețe pe om cum să-și călăuzească pașii în viață și să cimenteze temelia Statului pe care au făurit-o cu sânge în Basarabia și Transnistria ostașii noștri".

La cuvântul d. inspector general al Învățământului, Andrei Niculescu: „A vrut Dumnezeu ca administrația Transnistriei intrată sub obăduirea d-lui Mareșal Antonescu, desrobitorul ramurei române, care a suferit cel mai mult dinspre de Nistru timp de 145 de ani, să vadă înfăptuindu-se cel mai strălucitor fapt de cultură românească: deschiderea liceului românesc din Tiraspol. Nu a trecut nici câteva săptămâni de când în sala aceasta curge sânge curat românesc, al răniților cari ne-au dat aceste momente de rară distincție spirituală. Sămânța asvârlită de domnitorii noștri s'a menținut. Ea stă neclintită aici ca să dovedească lumii că ramura daco-romană din Transnistria este tare, puternică, plină de viață și stă în ciuda tuturor greutăților aici. Sufletul Domnitorului Duca Vodă al cărui nume îl poartă liceul astăzi, pluteste în azurul aerului și ne binecuvintează, văzând dorința noastră de a forma pioni ai românismului până la apele Bugului și mai departe. Toți cei ce au murit sau sunt duși în Siberia ne binecuvintează azi pentrucă jertfa lor n'a fost zadarnică. Guvernământul Transnistriei a venit să facă dreptate să învățăm copii, și să sădim sufletul românesc la înălțimea lui de cultură și civilizație. În calitate de fiu al Transnistriei nu pot decât să vă mulțumesc domnule Guvernator că v'ați gândit și ați reușit să puneți temelia spirituală a unirii fraților transnistriei cu cei lalți de un sânge de o credință și de un neam".

CUVANTAREA D-LUI GUVERNATOR ALEXIANU

La cuvântul d. Guvernator, Profesor G. Alexianu.

„Din adâncuri de veac, din străfulgerul unei lumini care a durat cândva viață pe acest pământ, grăește azi o lume întreagă. Ea stă în fața noastră și țara cu tot ce are mai bun stă aici și aprinde o candelă nouă care va străjui deapururi pe pământul românesc.

Suntem o lume care renaște. Țara întreagă este azi alături de noi în această sală durată din suferință, din amar și jertfă, din munca voastră a tuturor, din vrednicia d-nei Directoare și a tuturor celor ce au făcut să nască și să fălfâie scânteia de viață românească.

Se deschide azi templul nou de gândire și suflet românesc. Noi stăm aici cu viața noastră pentru a străjui dela apele Nistrului până la cei ale Bugului și de a face ca simțirea românească să răsune în toate colțurile acestui pământ în care au răsunat vaetele celor ce s'au dus dintre noi. Niciări și nicodată neamul nostru n'a durat ceva decât din jertfă și din suferință. Toți cei care sunteți aici, toți cei ce simțiți românește și voi copii cari primiți învățătura cea dătătoare de lumină, să vă aduceți aminte de viața nouă care se aprinde aici, că Patria vă priveste cu toată dragostea, că de munca și gândul vostru depinde viitorul Patriei.

Se naște o credință nouă și graiul nostru de aici se îndreaptă către românii de pretutindeni. Pace la hotare este bună. Oamenii trăiesc în liniște și pace. Noi ne străduim să înălțăm temple neamului, să clădim școli pentru acest tineret dornic să-și aprindă sufletul din credință nouă și să dea neamului strălucire.

Dumnezeu să vă ajute să serviți și să înălțați neamul!

CUVANTAREA D-LUI GENERAL ARBORE

La cuvântul Domnul General Arbore, Comandantul Etapelor:

„Armata și-a făcut datoria, pentru a aduce dezrobirea neamului românesc care a suferit atâtea ani de zile. Dar ceeace a făcut armata nu poate să existe dacă sufletul vostru nu făurește unirea. O frontieră fără suflet nu poate dura. Școala este chemată să cimenteze această unire. Momentele acestea de înălțare spirituală să le dăruim M. S. Regelui Mihai I. Trăiască Regele.

Remarcăm în mulțime: d. prof. Alexianu, Guvernator, d. General Arbore, d. Cercavschi, Secretar General, Dir. Ad.-iei Octav Gheorghiu, Directori: Rămniceanu, Grecu, Vinogradschi, Achihăiței, Insp. General Ciurea Ștefănescu, Dir. de Cabinet Vereanca Dr. Niculescu, Dr. Chirică, prefectul jud. Tiraspol, Pompiliu Georgescu, Insp. General Niculescu, Movileanu, Medvetchi, prof. H. H. Stahl, Mircea Vrânceanu, Șeful Presei un grup de ofițeri români și germani în frunte cu d. Col. Cristescu, Șef de Stat Major al Diviziei, Maior Serban, Primarul orașului, Sebastian Popescu, I. Georgescu, Borargic E. lena, Veronica Tefei, Paraschivescu, Constantinescu, Săndulescu, Pocorni, Saidufi, Cpt. Ionescu, Chestorul Poliției Tiraspol, Horațiu Ionescu atașat de presă, Paul Popescu, G'urgea subdir. Propagandă, Zolinski, Liviu Rusu, Lanivski, Florica Alexiu-aZr.cu.

MEMENTO

CALENDAR CREȘTIN

Sâmbătă 6 Decemb. 1941
Ort.: Sf. Nicolae Arh. Mirlei Lichiei
Cat.: Sf. Nicolae Ariep. Mirel.
Prot.: Nicolae.

Duminică 12 Dec. 1941
Ort.: Sf. Părinte Ambrosiu și mucenița Filoteea fec.
Cat.: Sf. Ambrosiu.
Prot.: Ambrosiu.

RADIO

Sâmbătă 6 Decembrie 1941

8.55-8.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii, Radio jurnal (I). Concert de mărșuri (disc.) Concert de fanfară româno-german. Închiderea emisiunii.
11.55: Deschiderea emisiunii.
12.00: Doina Suchici (acordeon, acompaniat de Taraf).
12.30: Radio jurnal (II; Poșta sătenilor.
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică românească (disc.)
14.30: Ora Rănițior: Orchestra Grigoraș Dinicu.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Închiderea emisiunii de prânz.
17.55: Deschiderea emisiunii.
18.00: Radio jurnal (IV).
18.05: Teatrul în „rococo".
19.10: Operă: „Basien și Bastiene" operă într'un act de Mozart. Orchestra Radio dir. de Th. Rogalski.
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio jurnal (V); Sport.
20.15: Lieduri de Mozart (voce): d-na Evantia Costinescu.
20.40: Universitatea Radio.Ciclul „Din trecutul muzicii românești": Pr. I. Gr. Petrescu: Macarie și Filotei. Exemplificări muzicale.
21.05: Concert simfonic „Mozart". Orchestra Radio dir. de Alfred Alessandrescu.
22.00: Continuarea concertului simfonic „Mozart": d-na Titi Fotino Negru și d-ra Maria Fotino).
22.45: Muzică din epoca lui Mozart (disc.)

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI, ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE
23.00: Continuarea concertului de muzică din epoca lui Mozart (disc.)
24.00: Închiderea emisiunii.
„RADIO MOLDOVA" 259 metri
13.00: Deschiderea emisiunii. Fanfarezi din opere și operete (disc.)
13.20: Radio jurnal (I).
13.30: Taraful Mihai Bănică: Arii naționale.
14.00: Radio.jurnal (II).
14.20: Continuarea programului Tarafului Mihai Bănică.
15.00: Închiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii. Muzică de promenadă.
19.00: Cronica săptămânii.
19.15: Cântă Lotte Lehmann (discuri).
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Muzică religioasă apuseană (disc.)
20.00: Muzică românească (variată (disc.)
20.20: Radio jurnal (III).
20.40: Barcarole și Serenade (discuri).
21.00: Muzică distractivă (discuri).
22.00: Radio jurnal (IV).
22.20: Muzică de jazz (disc.)

Duminică 7 Decembrie 1941

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
8.55-9.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii, Radio jurnal (I). Concert de mărșuri (discuri). Concert de mărșuri (discuri). Concert de fanfară româno-german.
9.30: Ora religioasă: I.— Transmisia Serviciului religios dela Sf. Patriarhie. II. — Predica Părintelui protosinghel Vasile Vasilache.
11.00 Concert simfonic al Orchestrei Filarmonica dir. de George Georgescu; Sărbătorirea Jubileului a 25 de ani de carieră al primului concert-maestru Al. Theodorescu cu binevoitorul concurs al Maestrului George Enescu: I. — Prezentarea concertului simfonic de Em. Ciomac. II. — Transmisie dela Ateneul Român; Concert pentru 2 viori și orchestră George Enescu și Al. Theodorescu); Brahms: Concert pentru vioară și orchestră în re major (solist: Al. Theodorescu). În pauză 12.15—12.30: Radio jurnal (II).

RADIO BUCUREȘTI
12.30: Continuarea concertului simfonic.
13.15: Muzică distractivă (disc.)

RADIO ROMANIA
12.30: Muzică vocală (disc.)
12.50: Ora ostașului.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
13.50: Știrile serviciului german.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică variată vocală (disc.)
14.30: Ora rănițior: Orchestra de jazz a Soc. Rom. de Editură dir. de Anatol Albin.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Ora satului.
16.40: „Muncă și Lumină", program pentru muncitori.
17.30: Ora copiilor.
18.00: Universitatea Radio-Ciclul Drame cu subiect român": D-na Mariana Amfiteatru: „Fântâna Blandziei".
18.20: Teatru: „Fântâna Blandziei", dramă de Vasile Alecsandri.
19.30: Muzică inspirată de Roma (disc.)
19.50: Știrile serviciului german.
20.00: Radio jurnal (IV). Sport.
20.15: Cronica războiului de Romulus Seișanu.
20.30: Selecțiuni din opera lui Mozart. Orchestra Radio dir. de Alfred Alessandrescu: soliști: d-nele Valentina Oreicio-Trașian și Emilia Cuțiarov, Traveț Spătaru și Gabriel Năruja: I.— „Cosi Fan tutte". II.— „Nunta lui Figaro". III. — Flautul Fermecat".
21.30: „Casanova".
21.40: Continuarea concertului din operele lui Mozart: „Don Juan".
22.10: Radio jurnal (V).
22.30: Muzică din epoca lui Mozart (discuri).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI, ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE
23.00: Continuarea concertului (disc.)
24.00: Închiderea emisiunii.
RADIO MOLDOVA 259 metri
9.30: Ora religioasă: I. Transmisiunea serviciului religios dela Sf. Mitropolie. II. Cronica vieții religioase.
13.00: Deschiderea emisiunii Valsuri și mazurci italiene (disc.)
13.20: adio jurnal (I).
13.30: Potpuriuri din operete (disc.)
14.00: Radio.jurnal (II).
14.20: Muzică ușoară și din filme (disc.)
15.00: Închiderea emisiunii de prânz.
18.30: Deschiderea emisiunii. Muzică de promenadă.
19.00: Cronica săptămânii.
19.15: Cântă Lotte Lehmann (discuri).
19.30: Jurnal în limba rusă.
19.40: Muzică religioasă apuseană (disc.)
20.00: Muzică românească (variată (disc.)
20.20: Radio jurnal (III).
20.40: Barcarole și Serenade (discuri).
21.00: Muzică distractivă (discuri).
22.00: Radio jurnal (IV).
22.20: Muzică de jazz (disc.)

Domnii abonați sunt rugați să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimet banii precum și data începerii abonamentului.

CREȘTĂTURI

■ Editura „Națională" — Gh. Mecu se află pe un făgaș de realizări care indică seriozitatea impozantei acțiuni la care s'a angajat.

După „Veneția" lui Charles Diehl, tradusă de d. I. T. Boga — un distins intelectual — și după „Ard malurile Nistrului" de tânărul Const. Virgil Gheorghiu — debutul de bun augur al editurii în sezonul acesta — „Națională Mecu" a lansat recent două opere care consolidează tot mai accentuat preocupările seriase privitor la programul ce și-a propus să-l definitiveze: Prozatorii germani contemporani de Alexandru și Ion Roman, doi germaniști autentici, cunoscători de adâncime ai literaturii Marelui Reich și Meșterul Manole de Dumitru Almaș autorul succesului din anul trecut, Miron Costin. — Meșterul Manole înscrie în proza originală un puternic roman de dragoste a cărei acțiune cuprinde un sacrificiu similar cu cel din legenda populară, eroul fiind un arhitect robit de idealul de a reîntoarce arhitectura cîtadină românească la izvorul artei tradiționale vechi. — O mare achiziție a făcut editura în persoana literatului de pes-

te munți Ion Agârbiceanu, a cărui fecundă până a cedat „Naționalei-Mecu" romanul „Domnișoara Ana". Romanului îi vor suceda două cărți pentru copii: „Scufița roșie" și alte povești de celebrii Frații Grimm și „Povestea poveștilor" de Tilela Col. Hagiu (Tanti Radio). După Crăciun, romanul „Pe aripele vântului" apare în ediția patra, iar „Ard malurile Nistrului" în ediția trela, împreună cu marea speranță a editurii, — Antonio Adverso de Herwey Allen — în traducerea cunoscutului Al. Iacobes. cu. Multimea personagiilor care defilează în acest celebru roman îi dă grandoare de epopee, ceeace a permis și transpunerea acțiunii pe ecran, filmul făcând ocolul pământului, întocmai ca și eroii care trec prin situațiile cele mai dramatice, mai palpitante de unde singura calitate a romanului.

● Nu credeam că pe G. Bacovia îl apasă 60 de ani. O revistă săptămânală a prins evenimentul, tulburând solitudinea poetului, celui mai modest poet, a cărui existență nu încurcă pe nimeni prin furnicarul Capitalei. Atmosfera-i de dezolantă melancolie a făcut revagii în poezia vremii. Ea pornea dintr'o sinceritate adecvată structurii sufletești a Maestrului obsedat de fiorii toamnei cu accesoriile ei meteorologice:

„Plouă, plouă, plouă
Vreme de beție —
Și s'asculți pustiul
Ce melancolie
Plouă, plouă, plouă...

Calitativ, de-o excepțională calitate, G. Bacovia rămâne poetul care a înțeles științenia versului, oficiind simbolic eternitățile lui...

Copilărie

Au nins prea multe fire de poveste
Și din nolanul lor doar gânduri mai răsar
Privesc cu ochi duși-trecuți pe creste
Să văd frunziș și flori de ciresar.

Eram eu mic — ca Palmă barbă cot,
Nu știu de-a fost pământ, sau cer
În mine și în flori trăia pământul tot
Și peste sat copilăria se răsfăța cu dor.

Porneau apoi la luncă — pe câmp cu toți copiii
Trăiam o lume'n basm furată ca din veac
Cu soare ne jucam — cu toamnele cu vii.
Prin lanuri nesfârșite — cânta'un pitpalac.

Ca luna Mai a fost toată copilăria,
Crește ca'n flori — ca în cetăți de îngeri
Din ea mi-adun acuma reveria
Pe ea o cânt acum — când sunt stingher.

În lumea ei doresc az și mâne să trăesc
Prea s'a legat de mine ca cerul de pământ
Cu flori — cu lunci — ei totu-i dăruesc
Și anii trec — copilăria-i fag și ani-s vânt

Az noapte m'am visat din nou copil
Cernea ca dintr'un pom de ciresar
Copiii toți ca niște îngeri, săreau țipti
Prin cântec și la joc — chemam copilăria ...

Emilian Petrescu

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

Răspunsul d-lui Mareşal Antonescu la memoriul d-lui Const. Garoflid

(Urmare din pagina I-a)

clasele sociale ale unei societăţi. Noi nu ne bucurăm de un asemenea echilibru, pentru că ne lipseşte clasa de mijloc şi greşala trecutului — care ne apasă greu şi încă ne va apăsa — este că nu am avut o politică de îndrumare a tineretului, spre carierele practice.

Burghezia economică — clasa care trebuie să facă puntea de trecere şi de legătură între agricultori şi vârful piramidei — ne lipseşte.

Lipsa se datoreşte şi faptului, că abia de curând am ieşit din viaţa patriarhală. Nu putem pretinde, ca în trei sferturi de secol, să trecem prin fazele, prin care popoarele apusului au trecut în câteva secole.

Acest desechilibru social a creiat problema agrară, din cauza situaţiei demografice.

Supapa de siguranţă, atunci când presiunea a devenit prea puternică, a fost găsită în expropriere.

Rezolvarea problemei stă, însă, în evoluţia societăţii româneşti, evoluţie pe care avem puterea şi datoria să o îndrumăm.

Exproprierea, desigur, că a avut un rezultat nenorocit pentru producţia agricolă, dar din punct de vedere politic şi social, ea a întărit dreptul de proprietate, tocmai într'un moment, în care vânturi de răsvrătire băteau dinspre răsăritul Europei. Cumînţenia ţăranului nostru şi legătura lui de nesdruncinat cu brazda, au fost şi vor fi pavăza noastră cea mai de preţ împotriva tuturor rătăcirilor. Desigur că, pentru producţia noastră agricolă, a fost o greşală împroprietărirea imediată a sătenilor cu pământurile expropriate, tocmai în momentul în care ei nu aveau nici posibilitatea şi — poate — nici întreaga pricepere, de a folosi, aşa cum trebuia pământurile ce li s'au dat.

EU NU AM IN PROGRAM EXPROPRIEREA

Imi dau seama de marea însemnătate, pe care o are în economia noastră, proprietatea mare şi proprietatea mijlocie.

Desigur, că ele sunt acelea care dau cea mai mare parte a produselor noastre agricole, pentru export.

Prefectul — pe care îl amintiţi — şi care a spus că proprietatea mare prezintă un pericol prin însăşi existenţa ei, a făcut o greşală. Nu trebuie trase concluzii generale dintr'un caz izolat. El nici nu trebuia menţionat, cum nu este prudent şi nici bine să amintim toate părerile pe care le au unii mari proprietari despre ţărani.

In interesul armoniei între clase, trebuie procedat cu mare prudenţă şi cu multă înţelegere din ambele părţi.

Cred că proprietatea mică trebuieşte sprijinită, pentru că fiind mai slabă economiceşte, are nevoie în mult mai mare măsură, de ajutorul Statului, decât proprietatea mare şi mijlocie, cari sunt mai puternice.

Dacă Statul nu ar ajuta mica proprietate, ea s'ar prăbuşi.

A ajuta proprietatea mică, nu înseamnă a prigoni marea proprietate, ci înseamnă a căuta restabilirea unui echilibru, între cele două categorii de proprietăţi, din punct de vedere al puterilor economice

Mica proprietate dă desigur o producţie slabă.

Pe cale de evoluţie, ea va ajunge să-şi mărească producţia.

Au fost şi cazuri când împroprietăriţii nu s'au interesat de loturile lor ci le-au lăsat în părăsire sau le-au lucrat de mântuială. Acestora trebuia să li se aplice sancţiunea deposedării, prevăzută de legea pentru reforma agrară.

Voiu avea grijă, ca la împroprietăririle şi colonizările ce se vor face pe terenurile disponibile sau pe terenurile ce au intrat în patrimoniul Statului, sancţiunea cu deposedarea să se aplice în toate cazurile, când se va dovedi rea voinţă şi neglijenţă.

Recunosc necesitatea comasării micilor parcele, care nu au nici o valoare economică.

Comasarea este o operaţie complicată şi care nu se poate face în timpurile excepţionale, prin care trecem.

După ce vom reintra în perioada de linişte, se va putea face şi comasarea, făcându-se în acest scop propagandă întinsă, pentru a se arăta sătenilor foloasele pe care le vor avea.

Proprietatea mijlocie este aceea către care trebue să ne îndreptăm întreaga atenţie

Proprietatea mijlocie este aceea, către care trebuie să ne îndreptăm întreaga atenţie. Ea reprezintă astăzi o proporţie prea redusă, faţă de ceeace ar trebui să fie.

După recensământul din 1930, proprietăţile dela 10 la 100 ha., numără abia 247.800 de exploatări (16,6%), cu o întindere de 4.790.000 ha. (24,3%). Deci, abia un sfert din totalul suprafeţei proprietăţii rurale.

Intr'o ţară cu o structură socială sănătoasă, proprietatea mijlocie este aceea care trebuie să ocupe cea mai mare întindere.

Ea formează pârghia de susţinere a organismului rural şi ea trebuie să dea ţării elementele de elită.

Politica dusă de naţional-socialism în materie agrară, prin crearea bunului de familie — care este proprietatea mijlocie — indivizibil şi inalienabil, arată însemnătatea ce trebuie să se acorde în Statul Naţional, acestei categorii de proprietăţi.

Proprietatea mijlocie s'a dovedit şi la noi a fi cea mai rezistentă, deoarece proprietăţile între 10 şi 100 ha., desvoltate din proprietăţile ţărăneşti, s'au menţinut şi se menţin, dovedind mult mai mare rezistenţă, decât micile proprietăţi.

Prin urmare, susţinerea proprietăţii mijlocii, va fi un capitol foarte important pe care îl voiu înscrie — deasemenea — în programul meu de politică agrară.

Pentru îmbunătăţirea producţiei noastre agricole, va trebui să mărim numărul agronomilor care lucrează pe teren şi vom încerca asolamentele pe parcele, împărţindu-le în câte două tarale, astfel cum propuneţi dv. în memoriu.

Tot pentru ridicarea producţiei, am pornit campania de înzestrare a agriculturii cu maşini şi unelte agricole, în cadrul acordului economic cu Germania, dela 4 Decembrie 1940.

Socotiţi ca o greşeală „răspândirea cu sprijinul Statului, a tractoarelor în agricultura ţărănească".

Agricultura noastră a avut nevoie neapărată de tractoare în aceeaşi perioadă de războiu, în care am fost siliţi să rechiziţionăm mare parte din animalele de tracţiune.

Numai datorită acestor tractoare, am putut însămânţa în toamna anului 1940, 2.471.992 ha. şi în primăvara acestui an 5.746.983 ha.

Inzestrarea cu tractoare nu însemnează o neglijare a animalelor de tracţiune.

Prin Ministerul Agriculturii, m'am ocupat şi mă ocup necontenit de răspândirea şi îmbunătăţirea rasei animalelor în ţara noastră.

In acest scop, Statul a cumpărat dela coloniştii germani din Basarabia, care s'au repatriat în toamna anului 1940: 365 armăsari, 13.155 iepe şi 1.761 mânji, în valoare totală de lei 89.458.000; aceste animale au fost distribuite populaţiei din judeţele apropiate, Sindicatelor de creştere, autorităţilor şi unităţilor militare.

Pentru desvoltarea creşterii cailor, s'a înfiinţat: „Societatea pentru încurajarea creşterii calului de trap din România", pusă sub autoritatea Ministerului Agriculturii şi Domeniilor (D. L. Nr. 861 din Monitorul Oficial Nr. 76 din 30 Martie 1941). Deasemenea, Ministerul Agriculturii a preluat hipodromurile destinate alergărilor de cai (prin Decretul Lege Nr. 1751 din 17 Iunie 1941). Veniturile realizate sunt afectate tot îmbunătăţirii rasei cailor.

Deasemenea, s'a creiat o turmă de oi Karakul, cu un efectiv de 300 bucăţi şi o turmă de oi brumării, iar în privinţa bovinelor, s'a creat un tamazlâc de vite de rasă moldovenească şi un tamazlâc cu vite de rasă brună, cu un efectiv de 100 de animale.

In vederea unei desvoltări metodice şi continui a producţiei de animale, s'a întocmit un plan de lucru pentru 10 ani, pentru realizarea căruia s'a prevăzut, în bugetul anului curent, un fond de 204.800.000 lei.

Statul a înfiinţat servicii zootehnice şi sanitare veterinare comunale, deoarece lipsa de medici veterinari comunali era foarte simţită; deasemenea s'au angajat şi agenţi veterinari comunali (decretul lege Nr. 2157 Mon. Oficial Nr. 177 din 29 Iulie 1941).

Concomitent cu acţiunea tehnică pentru intensificarea şi îmbunătăţirea creşterii animalelor, a mers şi intensificarea combaterii epizootiilor.

Tot pentru îmbunătăţirea rassei animalelor, o comisiune de specialişti a fost trimisă de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, în Germania, pentru a aduce vite de rassă nobilă.

Şi tot în acest scop am dispus să se aducă din Transnistria, animale şi păsări, pe care să le dăm micilor plugari.

Iată deci că nu neglijez nici înzestrarea agriculturii cu inventar viu.

Imi dau seama de folosul semănăturilor în rânduri şi al prăşitorilor. Deaceea, în cadrul Convenţiei economice cu Germania, am adus până în Septembrie 1941, 2261 semănători în rânduri şi 10.000 de prăşitori şi voiu mai aduce până în luna Aprilie, încă 25.000 de prăşitori, punând la dispoziţia agriculturii noastre, toate aceste unelte.

In Memoriul Dvs. vă plângeţi de sarcinele fiscale care apasă agricultura.

Astăzi, toate categoriile sociale trebue să dea tributul lor la suportarea sarcinilor Statului

Intr'o epocă excepţională, ca aceea prin care trecem, toate categoriile sociale trebuie să dea tributul lor, la suportarea sarcinilor Statului.

Nevoile mereu crescânde au făcut ca impozitele să fie mărite.

Dar aceasta nu s'a făcut proporţional pentru toţi şi nu agricultura este aceea care a fost obijduită cu această ocazie.

Prin legislaţia fiscală dela 1 Aprilie 1941, pe când veniturile din comerţ, industrie şi bancă, sunt supuse impozitului cu cota de 32 la sută, veniturile din clădiri cu cota de 32 la sută, iar veniturile capitalurilor mobiliare cu cotă de 33 la sută, veniturile proprietăţilor agricole sunt supuse impozitului numai cu o cotă de 28 la sută. deci, cu o cotă redusă, faţă de celelalte categorii impozabile.

Recensământul proprietăţilor agricole nu s'a mai făcut din anul 1932; în anii 1932-1941 au fost menţinute valorile locative din 1932, stabilite la acea dată, pe baza mediei veniturilor din anii 1929-1932.

Cercetările făcute în anul 1940, au constatat că valorile locative ale proprietăţilor agricole în acel an au fost cel puţin de 3 ori mai mari, decât cele care figurează în rolurile fiscale.

Prin legea pentru reportarea veniturilor proprietăţilor agricole din 1 Aprilie 1941, valorile locative din 1932 au fost sporite, tocmai pentru a favoriza agricultura, — numai cu 60 la sută.

Deaceea, impozitul real suportat de agricultori raportat la valorile locative reale din 1940, nu este rareori de 28 la sută ci numai de 15 la sută.

Prin aceeaşi lege, proprietăţile mici ale agricultorilor nevoiaşi, au fost impuse impozitului cu unele degrevări substanţiale de sarcini fiscale. Prin aceasta, mica proprietate a fost avantajată.

Aportul agriculturii la bugetul anului 1940, în ce priveşte impozitul pe venit, a fost de aproape două miliarde, iar pe anul 1941-1942 el reprezintă 2.850.000.000 lei.

Deci, nu numai că agricultura nu este supusă unui regim fiscal de pedeapsă — astfel cum spuneţi Dvs. — dar este favorizată prin dispoziţiile legii fiscale.

In discursul ce aţi ţinut la Uniunea Sindicatelor Agricole, aţi preconizat desfiinţarea impozitului comercial asupra veniturilor din exploatări agricole.

In sistemul legii Contribuţiunilor Directe, sunt supuse impozitului agricol, produsele proprietăţilor agricole, în care fondul agricol este element principal de producţiune a venitului.

Se consideră cuprinse în venitul proprietăţii agricole — şi deci supus numai impozitului agricol, — toate produsele vegetale şi animale ale fondului agricol, produsele maşinilor şi uneltelor agricole, întrebuinţate în activitatea de producţiune agricolă, precum şi veniturile activităţii de transformare a produselor animale şi vegetale proprii, prin mijloace anuale sau casnice.

Sunt impuse separat la impozitul comercial:

a) veniturile din activitatea de transformare prin mijloace mecanice a produselor agricole, când este vorba de stabilimente industriale de sine stătătoare. In aceste cazuri produsul agricol constituie numai materia primă necesară unei activităţi industriale, iar venitul realizat din activitatea industrială respectivă, nu mai este un venit al fondului agricol, ci al unei instalaţii industriale;

b) veniturile exploatărilor agricole, cari, prin investiţiile făcute şi prin natura muncii necesare, întrec exploatarea cea mai intensivă a solului, în care deci, fondul agricol prezintă o importanţă secundară în producţiune, cum sunt: pepinierele organizate, serele sistematice, grădinile cu flori etc.

In aceste cazuri, elementul principal de producţiune este capitalul investit în instalaţiuni şi munca tehnică, fondul agricol rămânând cu un aport secundar.

Nici un text din legislaţia fiscală actuală, şi nici instrucţiunile administrative, nu cuprind vreo dispoziţiune, care să admită aşezarea impozitului comercial, când venitul proprietăţii agricole depăşeşte media producţiunii din regiunea respectivă.

Tot în discursul Dvs. dela Uniunea Sindicatelor Agricole, vă plângeţi că preţul produselor noastre agricole se stabileşte la un nivel prea scăzut, deoarece îl comparăm cu preţul din ţările agricole de peste Ocean, în loc să ţinem în seamă preţul european.

Preţul grâului a fost ridicat dela 75.000 lei la 110.000 lei vagonul

La aceasta, vă amintesc, că eu am fost acela care am ridicat preţul grâului dela 75.000 lei vagonul, când era în Septembrie 1940, la 110.000 lei vagonul, când este astăzi.

Iată şi preţul grâului în câteva ţări europene:

Bulgaria, lei 112.850 vagonul (6,10 leva kgr.);

Germania, lei 108—120 mii vagonul (180—200 R. M. tona);

Ungaria, lei 71.000 vagonul (30 pengö 100 kgr);

Italia, lei 142.500 vagonul (150 lerete 100 kgr.);

Slovacia, lei 87.500 vagonul (191 ks. 100 kgr.);

Spania, lei 179.600 vagonul (84 pesetas, 100 kilograme).

Din aceste cifre se vede că preţul grâului în ţara noastră nu este în nici un caz mai mic, decât preţul grâului din ţările europene exportatoare.

Este natural, ca ţările importatoare de grâu, să aibă un preţ mai ridicat, tocmai pentru că sunt nevoite să aducă de peste hotare, hrana de care au nevoie (de ex.: Spania, Italia, Germania).

Tot în discursul dela Uniunea Sindicatelor Agricole aţi arătat că situaţia satelor noastre nu este deloc mulţumitoare, că ele nu dispun de mijlocul necesar pentru a favoriza îmbunătăţirea producţiei agricole: nu au drumuri, nu au poştă, telegraf, telefon, etc.

Recunosc, că sunt, încă, atâtea de făcut, în acest domeniu.

Dar, nu trebuie uitat împrejurările grele, în care am luat conducerea Statului şi în care trebuia să ierarhizez nevoile neapărate, pe care le avea Statul: întărirea armatei, restabilirea ordinei interne, remedierea urmărilor nenorocite ale cedărilor teritoriale, din vara anului 1940.

Cu toate aceste grele sarcini, am luptat din răsputeri şi pot spune cu mândrie, că am dus Statul la liman.

In cursul unui an de guvernare, s'au executat lucrări de drumuri în valoare de 277.000.000 lei şi s'au încheiat două contracte: unul pentru modernizarea şi definitivarea unei reţele de drumuri de 750 km., în valoare de două miliarde lei şi altul pentru o reţea de 3200 km., în valoare de 14 miliarde lei.

Ministerul Sănătăţii a continuat activitatea sa în mediul rural, medicii dând un total de 487.405 consultaţii la domiciliu şi 1.831.746 consultaţii la dispensarii. S'au construit 68 băi populare noui şi s'au reparat 79, s'au construit 17 dispensarii noui şi s'au reparat 44. S'au achiziţionat 100 etuve noui, cu 464 cuptoare de deparazitare, cu staţiuni de triaj şi carantinare şi bărăci de izolare, care au avut ca rezultat oprirea în loc a bolilor epidemice.

In cursul anului, Septembrie 1940 — Septembrie 1941, spitalele ministerului au internat un număr de 106.796 bolnavi rurali, reprezentând un număr de 1.528.820 zile de tratament.

In urma concursurilor ţinute, s'au complectat golurile dela spitalele din ţară, cu 64 chirurgi şi 75 internişti.

Fără îndoială că toate acestea nu sunt decât un început al înfăptuirilor pe care le doresc pentru îmbunătăţirea situaţiei agricultorilor din ţara noastră.

Insfârşit, în discursul Dvs, vă exprimaţi dorinţa, că Uniunea Sindicatelor Agricole să înfiinţeze o Direcţie Tehnică cu un agronom, un zootechnician şi un arhitect, unde agricultorii să poată găsi sfaturi şi îndrumări, să organizeze serii de conferinţe agricole de ordin practic, cu concursul Institutului de Cercetări Agronomice şi editarea unei reviste, care să răspândească învăţăminte practice printre agricultori.

Orice acţiune pentru îndrumarea şi pentru luminarea plugarilor noştri, nu poate să găsească la mine, decât întreaga înţelegere şi deplina aprobare, deaceea vă rog chiar, să păşiţi cât mai grabnic, la înfăptuirea acestor puncte din programul dv.

Cred că ar fi folositor, ca la medicul veterinar, agronomul şi arhitectul secţiei tehnice, de pe lângă Uniune, să adăogaţi şi un inginer silvic.

Primiţi asigurarea consideraţiunii mele.

ANTONESCU
Mareşal al României
şi
Conducătorul Statului

REDACŢIONALE

Dintr'o regretabilă eroare de corectură, s'a strecurat în numărul ziarului nostru cu data de 3 Decembrie 1941, la informaţia: „O nouă cooperativă la Cetatea Albă", scrinduse următoarele: „La Curtea de Apel se înfiinţează o nouă cooperativă, etc.", în loc de: la CETATEA ALBĂ se înfiinţează o cooperativă, etc".

Facem cuvenita rectificare, în speranţa că şi stimaţii noştri cititori au înţeles că e vorba de o gravă greşeală de corectură.

Date speciale privind pe învăţătorii, maeştrii şi agronomii din Basarabia, cerute de Ministerul Culturii Naţionale

Conform unui ordin extra-urgent al Ministerului Culturii Naţionale, directoratul Invăţământului din Basarabia, a trimis tuturor inspectoratelor şcolare de plasă şi de circumscripţie o adresă prin care le cere să înainteze un tabel cu următoarele date speciale privind pe învăţători maeştri, maestre, agronomi, etc. numiţi prin încredinţarea de posturi la 1 Oct. 1941.

1) Numele şi pronumele; 2) Comuna sau satul unde funcţionează; 3) Felul şcolii; 4) Situaţia în care se găseşte (mobilizat, detaşat, în concediu etc.).

Aceste date sunt necesare în vederea ajutorării personalului de mai sus cu haine şi încălţăminte.

In termen de 6 zile inspectorii de plasă vor trimite un tabel de toţi învăţătorii titulari neprezentaţi la post. Prin titular se înţelege învăţători titulari reveniţi la posturi, utilizaţi, detaşaţi şi noui numiţi.

Nu intră în categoria de mai sus cei rămaşi sub ocupaţia sovietică.

Inspectoratele vor mai trimite separat următoarele date: câte şcoli e-xistă în plasă; câţi elevi sunt înscrişi la cursurile elementare; câţi elevi urmează aceste cursuri; câte rânduri de cărţi s'au procurat până acum; costul acestor cărţi (fără rechizite); prin cine au fost procurate cărţile; de unde au fost procurate; câte cărţi au mai rămas sau câte trebuesc; ce sumă este necesară pentru fiecare clasă, etc.

RESTAURANTUL „ENESCU"
Chişinău, str. Mihail Eminescu, No. 17 (între str. Regele Carol şi Regina Maria)
GRĂTAR, vinuri alese, bucătărie românească
Local familiar

APEL
Rog pe toţi acei care s'au reîntors de peste Nistru şi Bug şi ştiu ceva despre BORIS BUŞILA, care a fost arestat şi răpit de hoardele bolşevice în ziua de 26 Iunie 1941, ora 6 dimineaţa, să comunice la adresa: *Raisa Buşilă*, Chişinău, str. Unirii 15.

In dorinţa de a împărtăşi cititorilor săi starea de lucruri şi fapte din viaţa românească a provinciei noastre desrobite prin jertfa ostaşilor Mareşalului-Erou, ziarul „Basarabia" va începe curând publicarea unor interesante reportagii, scrise de trimisul său special la Orhei, Tighina, Cetatea-Albă, etc.

Repr. generală pentru întreaga Basarabie
A. DEDEIAN
Bucureşti str. Labirint, No. 70
Chişinău, str. Mareşal Badoglio (fostă Armeană) No. 44

DOCTORUL
IOAN P. CRUŞOVEANU
Stabilit în localitate, dă consultaţiuni medicale în fiecare zi, dela orele 2—8 d. m.
Boli interne, de femei, sifilis
Str. Ştefan-cel-Mare No. 128
Chişinău

ANUNŢ
S'a deschis MAGAZINUL de GALANTERIE, cusături naţionale şi tricotaje. Se găsesc diferite obiecte de galanterie eftine şi convenabile.
Rog. convingeţi-vă
Str. Ştefan cel Mare No. 98 colţ Regele Carol I (fost Puşkin)

Frizeria „MODERNĂ"
Lucrători de primul rang
Preţuri convenabile
Str. Carol Schmidt colţ cu str. Regele Carol I (fostă Puşkin)

Ştampile de cauciuc se pot confecţiona prin „ASTRA"
LIBRĂRIE ŞI PAPETARIE
Chişinău, Str. Regele Carol I No. 27

D. Ion Ţiu, creitor, cu firma „Mondial" face cunoscut onoratei sale clientele că s'a întors din refugiu, stabilindu-se în Chişinău, str. Ştefan cel Mare No. 115, colţ cu str. Regele Carol I (fostă str. Puşkin).

Leopold Vidraşcu împreună cu familia Robu aduce la cunoştinţa rudelor şi prietenilor încetarea din viaţă în plină tinereţe a

Nadejdei Vidraşcu

Soţie şi cumnată, mamă a doi copii.

A murit în noaptea zilei de 29 Noembrie a. c. după o scurtă suferinţă în spital.

Rugaţi-vă pentru sufletul ei mare şi pentru durerea cu care s'a despărţit de viaţă!

VIAŢA BASARABIEI

IN BASARABIA A INCEPUT ELIBERAREA CERTIFICATELOR DE ORIGINĂ ETNICĂ

Se ştie că în baza unor dispoziţiuni ale Ministerului Justiţiei şi conform prevederilor decretului-lege în cauză cetăţenilor români cari s'au repatriat în Basarabia după 28 Iunie 1940, nu li se acordă certificate de origină etnică decât după revizuirea generală.

Având-se în vedere necesitatea unui atare certificat în viaţa de toate zilele, Ministerul Justiţiei a dispus ca primăriile să elibereze certificate de origină etnică, pe răspunderea proprie a primarului, în baza legii naţionalităţii din 1939, drept de care se bucură toţi acei cari au cel puţin unul din părinţi de origină etnică română.

In felul acesta, vor putea obţine atari certificate toţi basarabenii, inclusiv şi acei cari s'au repatriat în Basarabia, trecând sub ocupaţie sovietică, după 28 Iunie 1940, presupunându-se că dacă şi-au pierdut cetăţenia, nu şi-au putut pierde şi origina etnică.

Se eliberează certificate şi celor cu nume rusificate, dacă vor dovedi că măcar unul din părinţi este de origină etnică română.

Dovezile însoţite de acte autentificate, vor fi înaintate cu o cerere la primăria respectivă arătându-se toate datele cerute de lege.

In ceeace priveşte certificatele de naţionalitate, acestea nu se acordă până la apariţia legii naţionalităţii.

CONDAMNĂRI PENTRU SABOTAJ ECONOMIC

Tribunalul din Chişinău a condamnat la câte 1 lună internare în lagăr pe locuitorul Andrei Lazăr, din Truşeni-Lăpuşna şi pe Elena Martoi, lăptăreasă, din Chişinău, suburbia Buicani, str. 13 nr. 5, pentrucă primul a vândut untul cu 400 lei kgr., iar cea de-a doua laptele cu 20 lei kgr., contravenind astfel la ordonanţa nr. 9098 din 21 Oct. 1941 a primăriei municipiului Chişinău.

Ambii au făcut recurs la Curtea de Apel.

Pentru cei care doresc a fi patroni în Basarabia şi Bucovina

Absolvenţii de şcoli de meserii care doresc a fi patroni de ateliere de croitorie, cismărie, rotărie, fierărie, tinichigerie, stolerie, în oraşul Hotin (Dorohoi) sau în Bucovina şi Basarabia, se vor adresa direcţiei învăţământului profesional din ministerul culturii naţionale şi al cultelor.

TREI INDIVIZI DIN CHIŞINĂU CONDAMNAŢI LA 42 ANI INCHISOARE

Indivizii: Silsarenko Ion, Lebedev Trofim şi Goncearov Vasile, originar din oraşul nostru, făcându-se vinovaţi de ofensă adusă naţiunii, de uneltire contra ordinei publice şi de ameninţare cu moartea, au fost arestaţi şi deferiţi justiţiei militare.

Procesul lor a venit spre judecare în faţa Curţii Marţiale din localitate.

După ascultarea martorilor şi după citirea ordonanţei de trimitere în judecată, stabilindu-se vinovăţia numiţilor, Curtea Marţială a dat următoarele sentinţe:

Condamnă pe Silsarenko Ion la 10 ani închisoare, 20.000 lei amendă şi 5 ani interdicţie pentru ofensă adusă naţiunii şi la 6 ani închisoare, 20.000 lei amendă, 5 ani interdicţie şi 2.000 lei cheltueli de judecată pentru uneltire contra ordinei publice, anulându-i-se urmărirea în ce priveşte ameninţarea cu moartea, întrucât nu există probe de vinovăţie;

Condamnă pe Lebedev Trofin la 20 ani închisoare, 20.000 lei amendă, 5 ani interdicţie şi 2000 lei cheltueli de judecată pentru uneltire contra ordinei sociale, achitându-l de acuzaţia că ar fi adus ofensă naţiunii şi ar fi făcut ameninţări cu moartea, întrucât nu există dovezi;

Condamnă pe Goncearov Vasile la 6 ani închisoare, 4000 lei amendă, 5 ani interdicţie şi 2000 cheltueli de judecată pentru uneltiri contra ordinei sociale, achitându-l pentru celelalte două capete de acuzare din aceeaşi cauză.

Numiri la directoratul Agriculturii în Basarabia

D. Gheorghe Peclovici, ing. gr. insp. dela Direcţia generalului rural, se repartizează la Directoratul agriculturii din Basarabia.

Victor Chivulescu, inginer agronom dela Directoratul agriculturii din Basarabia se repartizează, după cerere, la şcoala medie de viticultură Chişinău, cu atribuţiuni de profesor la catedra de fizică-chimie şi tehnologie agricolă.

Condamnaţi pentru nesupunere faţă de legile şi autorităţile ţării

In şedinţa din 4 Decembrie, a. c., Curtea Marţială din Chişinău a condamnat pe indivizii: Calinic Vasile Tăbârţă, Teodor Vlad Şleicovschi, Ion Bădărău Ion Pintilie Buciucean, Ion Covma Buciucean şi Agapie Lupaşcu, toţi din com. Zaicani, jud. Bălţi, la câte 10 ani închisoare, câte 5 ani interdicţie şi câte 1000 lei cheltueli de judecată, pentru faptul de nesupunere faţă de legile şi autorităţile statului.

*

Acelaşi Curte a mai condamnat pe Dr'buşcă Vasile din com. Bravicea, jud. Orhei, la 3 ani închisoare, 2000 lei amendă, 3 ani interdicţie şi 1000 lei cheltueli de judecată; pe Teodor Vişnevschi din acelaşi comună la 3 ani închisoare, 20.000 lei amendă, 3 ani interdicţie şi 1000 lei cheltueli de judecată şi pe Ştefan Barcov din com. Regele Mihai I. jud. Ismail, la 3 ani închisoare, 5000 lei amendă, 3 ani interdicţie şi 2000 lei amendă, toţi pentru crima de uneltire contra ordinei sociale.

REVIZUIREA AUTORIZAŢIILOR PROVIZORII DE COMERŢ

Personalul administraţiei financiare din Chişinău, lucrează la revizuirea tuturor autorizaţiilor provizorii de comerţ, în special pentru debite spiricoase, urmând să se elibereze brevete celor cari îndeplinesc toate condiţiunile legale, întrucât la început s'au eliberat autorizaţii pe baza declaraţiilor solicitatorilor, fără a se fi cerut actele legale.

SUB SOVIETICI...

Prigoana refugiaţilor transnistrieni

Prin satele pe unde a trecut moartea.-Clopotul amuţit din poruncă.-Bătrâna care se jertfeşte spre a salva un pui de moldovean.-Gospodăriile transnistrienilor au rămas pustii

Durleştii, sat bogat în partea de vest a Chişinăului şi-a avut şi el, ca toate aşezările Basarabiei, durerile sale sub sovietici.

La început a fost aici un fel de reşedinţă a raionului având inspector silvic, şcolar, financiar, medic, organizaţie N. K. V. D., etc. Din cauza atâtor slujbaşi veniţi într'un sat ca Durleştii au fost rechiziţionate toate casele funcţionarilor români refugiaţi.

După vreo 3 luni de zile se vede că nu le-a plăcut în Durleşti, fiindcă s'au mutat într'o periferie a Chişinăului, luând însă cu dânşii întregul mobilier de prin casele refugiaţilor.

Preşedintele nu poate suferi dangătul clopotului

Preşedintele acestei comune, un ucrainian rău din fire, a dat poruncă să nu se mai tragă niciodată clopotele la biserică, pe motiv că aceasta ar constitui un mijloc de propagandă creştină, iar constituţia nu îngăduia acest lucru. Se puteau face slujbe bisericeşti, dar fără manifestaţiunile de ordin public.

Venind sărbătorile Crăciunului, oprirea sunetului de clopot era pentru locuitorii din Durleşti o adevărată pedeapsă. Au intervenit pe lângă preşedinte rugându-l să îngăduie tragerea clopotului, dar zadarnic. Omul acesta, crescut în ideile comunismului, nu putea îngădui să se calce o poruncă.

Şi cu toate astea în noaptea Crăciunului peste dealurile Durleştilor a răsunat cântecul de totdeauna al clopotului de pe creastă de deal. A bătut mult şi cu sete, până ce fiecare sunet a pătruns în fiecare casă, vestind „Naşterea Domnului", ca în toţi anii creştini.

A doua zi au fost mari cercetări în sat, preşedintele fiind gata să turbeze de ciudă că i s'a nesocotit ordinul.

Indrăsneţul, flăcăul Emilian Damian, a fost prins. Potrivit unei înţelegeri avute în sat mai dinainte, a tăgăduit totul. Fireşte, preşedintele nu l-a crezut şi urma să-l trimită în judecată, când pe uşă a intrat o babă sărmană, strivită de ani şi nevoi:

— Apoi, domnule...

— Tovarăş, nu domn, — a întrerupt-o omul stăpânirii.

— Tovarăş, domnule tovarăş, nu mai chinuiţi de geaba băiatul, fiindcă eu am tras clopotul.

— Tu?—şi preşedintele a sărit furios, sgâlţâind-o.

— Eu, eu, cucoane tovarăş.

— De ce?

— Apăi, ca să îndeplinesc legea, obiceiul nostru.

— Şi nu ţi-a fost frică de închisoare, de altă pedeapsă mai grea?

— Nu. Sunt atât de bătrână. Dacă m'aţi împuşca mi-aţi face un mare bine.

— Duceţi-vă la dracu!... Afară cu baba şi flăcăul, până nu înebunesc!

Apoi către sine: „Auzi, auzi, cum se îndeplinesc ordinele tovarăşului Stalin!?"

PRIGOANĂ, DEPORTĂRI, MOBILIZARE

D'n Durleşti au fost deportaţi mai mulţi gospodari, între care Constantin Ierimiciolu, fost primar, împreună cu întreaga familie.

Teodor Bucşan, fost consilier judeţean, la început a fost primit ca funcţionar la raion pentruca după două luni să fie ridicat şi expediat fără urmă.

Cei mai prigoniţi însă au fost transnistrenii refugiaţi după anul 1931, când a început prigoana în Rusia, după aplicarea strictă a programului de organizarea colhozurilor. S'au aşezat aceşti oameni loviţi de soartă şi în satul Durleşti unde şi-au întemeiat noui gospodării, mulţumind bunului Dumnezeu că au găsit o ţară unde îşi pot duce mai departe obiceiurile de muncă şi religie părintească.

Aceşti oameni au fost socotiţi însă drept inamici ai regimului sovetic şi deindată ce bolşevicii au ocupat Basarabia, au şi fost luaţi dintre Moldovenii pe care nu trebuia să-i strice prin prezenţa lor de „răsvrătiţi fugari".

Aşa au fost deportaţi următorii transnistrieni stabiliţi în Durleşti: Ctitor Anton, căsătorit cu o basarabeancă, având 3 copii, Carp Isac căsătorit cu o moldoveancă din Ialoveni şi cu un copil şi Simion Lecac', — deportaţi cu familii cu tot. Marcu Cojocaru şi Andrei Ciobanu au fost luaţi fără familii.

Prin casele acestor oameni bate azi vântul pustiului şi din adâncuri depărtate vin blesteme la adresa stricătorilor de cuiburi omeneşti... Sălbatecii bolşevici...

*

Stând de vorbă cu notarul comunei, d. Crăciun Ion, mi-a spus că la întoarcerea din refugiu, a găsit lipsă din comuna Durleşti peste 600 bărbaţi, fiind mobilizaţi de Sovietici, unii la începutul războiului, alţii mai dinainte, ca lucrători în regiunea Donbas, unde au fost trimişi prin mijlocirea amăgirilor, a unor mincinoase promisiuni, specifice comunismului.

Din aceşti 600, mai mult de jumătate au venit de sub bătaia frontului şi continuă să sosească.

Dela atâtea ferestre ochi înlăcrămaţi caută a aşteptare şi urechi obosite de ascultat, nădăjduesc mereu a auzi dincolo de uşă glasuri celor dragi, furaţi de nebuna bolşevismului ruinător... Vor veni, vor veni.

Cred că vor veni...

Sabin Popescu-Lupu

LA CHIŞINĂU
IN STRADA I. C. BRATIANU, 39
S'A DESCHIS
MARELE RESTAURANT ROMANESC
VASILE NAŞU
DIN BUCUREŞTI
Orchestră naţională, diseuri cunoscuţi

ŞEDINŢA CONSILIULUI EPARHIAL DIN CHIŞINĂU

Discuţia bugetului

Zilele acestea a avut loc şedinţa secţiunii economice a Consiliului Eparhial din Chişinău, sub preşedinţia P. S. Episcop Efrem şi în asistenţa Pr. Ie. Sf. Ion Silvestrovici, consilier referent, a Pr. Ion Ştiucă şi a d-lui Ion Mămăligă.

S'a discutat chestiunea bugetului Eparhiei, constatându-se că în bugetul ordinar, s'au făcut mari reduceri de personal faţă de prevederile din proectul de buget.

Printre altele, s'a anulat postul de avocat şi acela de arhitect eparhial, posturi cari sunt de absolută nevoie pentru treburile administrative ale eparhiei.

In legătură cu aceasta, s'a hotărît să se facă un demers pe lângă guvernământul Basarabiei în sensul de a se aproba menţinerea posturilor de mai sus.

S'a luat act de prevederile bugetare referitoare la statul pentru chelltueli.

In ceeace priveşte bugetul Catedralei, s'a decis majorarea lui la 90.000 lei pentru operele de binefacere şi ajutorare.

S'a examinat proectul de buget al şcoalei de cântăreţi, apoi au fost cercetate la faţa locului lucrările necesare pentru acoperirea unei aripi a clădirii Consiliului Eparhial.

FALS IN ACTE PUBLICE

Funcţionarul Moraru Petre, din comuna Mihăileşeni, jud. Botoşani, cu domiciliul în Bucureşti str. David nr. 19, despre care am scris la timp în ziarul nostru, a fost condamnat de Trib. Lăpuşna la o lună închisoare corecţională şi 1000 lei amendă, pentru fals în acte publice.

Susnumitul a falsificat ordinul de serviciu emis de către Preşedinţia Consiliului de Miniştri pentru călătorie în Basarabia de Nord, adăogând la o altă maşină de scris — deci intenţionat — că are dreptul să călătorească pe CFR cu 75 la sută reducere şi cu tichet gratuit.

Infiinţarea Căminului Cultural „Reînvierea Naţională" din comuna Truşeni jud. Lăpuşna

In ziua de 3 Decembrie, cărturarii din com. Truşeni, jud. Lăpuşna, au pus bazele noului cămin cultural sub numele de „Renvierea Naţională", alegându-se următorul comitet:

Preşedinte, Pr. Vasile Nica; vicepreşedinte, Anton Juşcu; secretar, Drăgănescu Nicolae; casier, Gheorghe Talmaci; bibliotecari: Vasile Mardare şi Teodosie Andrei.

In postul de director a fost ales d. Petre Canţir, iar cenzori: notarul comunei d. Carpen, Pr. N. Bortsevici şi Ion Mămăligă.

S'a elaborat programul de activitate care a fost apoi împărţit între cărturarii de mai sus, după specialitatea fiecăruia.

S'a stabilit şi cotizaţia care va fi de lei 100, apoi s'au luat în discuţie chestiunea localului şi pregătirea festivalului pentru sărbătorile Crăciunului şi de Anul Nou.

SOLEMNITATEA REINHUMĂRII OSEMINTELOR EROILOR CĂZUŢI IN SATUL DĂNCENI JUDEŢUL LĂPUŞNA

In ziua de 23 Noembrie a. c. în satul Dănceni comuna Surucenii jud Lăpuşna a avut loc o ploasă solemnitate, pentru reînhumarea rămăşiţelor pământeşti a doi ostaşi morţi pe câmpul de onoare, pentru apărarea hotarelor şi credinţei noastre strămoşeşti.

Aceşti eroi, neidentificaţi până în prezent de către autorităţile locale, fuseseră înmormântaţi provizoriu în marginea şoselei Chişinău-Huşi, la depărtare de 4 km. de sat.

La ora 10 a. m. cortegiul solemn purtând în frunte cruci, prapore şi steaguri, urmat de cler, autorităţi şi de o mulţime imensă de locuitori din satele Dăncen şi Surucenii au pornit spre locul unde erau înhumate provizoriu osemintele celor ce au căzut pe teritoriul acestui sat, dezrobit prin jertfa sângelui lor.

Pe locul unde au fost răpuşi de gloanţele bolşevice, s'a oficiat un serviciu religios de către preoţii A. Erhan, P. Cubcea şi diaconii E. Neaga şi Ieronim, răspunsurile fiind date de frumosul cor bisericesc din com. Surucenii, de sub conducerea d-lui Cotofană.

După aceasta, sicriile au fost aşezate pe o sanie frumos împodobită, trasă de 4 boi, având de o parte şi alta câte o grupă de premilitari.

Cortegiul s'a încolonat astfel: în frunte crucile şi steagurile, apoi coroanele purtate de tineret, şcolile primare purtând steguleţe tricolore, corul, clerul, autorităţile civile şi militare în frunte cu d. primpretor N. Berceanu, carul mortuar urmat de către premilitari şi marea mulţime, care a ţinut să conducă la locul de veci, pe acei ce jertfindu-se au izgonit duşmanul de pe pământul strămoşesc şi au prăvălit puterea întunericului.

Pe tot parcursul drumului sătencele, conform obiceiului local, la ectenii au făcut pomeni, dând până şi colaci copiilor, premilitarilor şi celor săraci.

In dangăt trist de clopote, în cântări şi mai triste întonate de corişti, în lacrămi de durere vărsate în urma lor, sicriile sunt ridicate dela poarta bisericii şi transportate pe umerii premilitarilor în curte, unde s'a oficiat prohodul.

După terminarea acestei ceremonii P. C. preot A. Erhan, parohul bisericii, a rostit o cuvântare, arătând asistenţei înălţarea jertfei aduse de ostaşă desrobitori pentru populaţia basarabeană, îndemnând ca fiecare să păstreze în inimile lor recunoştinţă pentru această jertfă şi fiecare să se ostenească să urmeze pilda lor nemuritoare.

Dela biserică cu acelaş ceremonial cortegiul a pornit spre locul celui din urmă popas. La mormânt a vorbit d. primar-notar Vasile Repede, care în cuvinte mişcătoare a proslăvit fapta lor de arme ce a ridicat neamul românesc pe culmi de glorie şi prestigiu şi a căror jertfă de sânge a înscris pagini de aur în istoria întregului neam.

Adresându-se elevilor şi premilitarilor, d. primar îi îndeamnă să ia ca exemplu jertfa lor şi să păstreze cu sfinţenie tot ce ei au cucerit prin sângele lor.

A vorbit apoi d. prim-pretor N. Berceanu care după ce arată pericolul mare din care a fost salvat nu numai poporul român, dar şi întreaga Europă, domnia-sa evidenţiază că lupta dusă astăzi de naţiunea noastru este unică în istoria lumii, prin faptul că niciodată un popor nu a luptat pentru două cauze deodată, pentru întregirea hotarelor sale strămoşeşti şi pentru credinţă.

Elogiază pe ostaşii căzuţi şi mulţumeşte populaţiei pentru sentimentele de cinstire aduse eroilor neamului, rugând ca locuitorii să aibă grijă pe viitor de îngrijirea mormintelor acestor ostaşi căzuţi la datorie departe de mamele lor bătrâne, de soţiile şi copiii lor.

Au urmat câteva recitări şi coruri patrotice potrivite solemnităţii executate de elevii şcoalei primare din Dănceni şi conduse de d-na S. Răileanu directoare a acestei şcoale. O profundă impresie a produs poezia „Scrisoarea unei fetiţe" recitată de eleva Ursu Domnica din clasa 4-a, care stors tuturora lacrimi de durere.

In momentul coborârii sicriilor o salvă de puşti ale ostaşilor dela postul de jandarmi din Surucenii le-au adus ultimul salut din partea armatei.

Ceremonia a luat sfârşit la ora 2.30 p. m.

Au participat la această solemnitate şi d. Vacariu C-tin, şeful postului din com. Surucenii, d. Gh. Zagura, secretarul comunei P. Handrabur, comandantul P. P., d-nele Răileanu şi Apostol, învăţătoare, intelectualii satului şi un foarte numeros lot de săteni, care au ţinut să ia parte la această manifestaţie.

Student Al. Zahariade

Unei evreice din Chişinău, i s'a aprobat trecerea la creştinism

Ea a salvat dela moarte doi ostaşi români

Eri, Joi 4 Decembrie, Primăria Municipiului Chişinău a primit o adresă din partea Preşedinţiei Consiliului de Miniştri, Cabinetul Civilo-Militar pentru Basarabia, prin care se face cunoscut acestei primării că d. Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a aprobat evreicei Ella Schächter şi fiului său, din Chişinău, str. Ion I. C. Brătianu, No. 33 să treacă la religia creştină ortodoxă.

Conducătorul Statului a dat această aprobare pe considerentul că numita a salvat viaţa a doui ostaşi români, ce căzuseră în ghiarele comuniştilor.

Primăria a trimis această adresă la Oficiul Stării Civile pentru îndeplinirea formelor legale.

Instituirea comitetelor de conducere ale colegiilor medicale din Bucovina şi Basarabia

Pentru a îndruma activitatea profesională a corpului medical din privinciile desrobite, d. prof. dr. Petre Tomescu, ministrul sănătăţii şi ocrotirilor sociale, a instituit comitele de conducere ale colegiilor medicale din aceste provincii.

Aceste comitete vor supraveghea îndeaproape condiţiunile în care se face asistenţa medicală a populaţiei precum şi activitatea profesională a medicilor contribuind astfel la îmbunătăţirea sănătăţii publice.

Următorii dni medici au fost numiţi preşedinţi şi membri ai comitetului de conducere a colegiilor medicale din cele două provincii amintite:

Jud. Bălţi: preşedinte: dr. Stoian Const.; membri dr. Stretcu Ioan şi dr. Trufinescu V.

Jud. Cahul: preşedinte: dr. Gr. Ţurcanu; membri dr. Bogoş Teodor şi dr. Radu Gheorghe.

Jud. Chilia Nouă: preşedinte dr. Stoian Mihail, membri dr. Gramici Mare şi dr. Chirică Ion.

Jud. Ismail: preşedinte: dr. Spălăţelu Ion; membri dr. Bali Anton şi dr. Teodorescu Nic.

Jud. Lăpuşna: preşedinte: dr. Ceapă Calistrat; membri dr. Isanos Mihail şi dr. Constantinescu M.

Jud. Orhei: preşedinte: dr. Macovei Teodor; membri dr. Gherbanowschi Gh. şi dr. Seteanu Grig.

Jud. Soroca: preşedinte: dr. Constandache; membri dr. Eftimie Const. şi dr. Alexandrescu P.

Jud. Tighina: preşedinte Eminescu Irofte; membri dr Grigorescu Gh. şi dr. Şerbănescu Vasile.

Jud. Cernăuţi: preşedinte dr. Nandriş Ion membri dr. Constantinescu G. H. şi dr. A Vrănceanu.

Jud Hotin: preşedinte: dr Ioan Bordeianu; membri dr. Bogoş Vlad şi dr. Dinulescu.

Jud. Storojineţ: preşedinte: dr. Teodor Costăc; membri dr. Pompeiu Popovici şi dr. Glava Gh. Atanasie.

Consfătuirea dela Directoratul Finanţelor din Basarabia

La Directoratul Finanţelor din Basarabia a avut loc o consfătuire administrativă, la care au luat parte toţi administratorii financiari din întreaga provincie, în care conferinţă s'au discutat mai multe probleme de organizare a bunului mers al încasărilor Statului, precum şi organizarea plăţilor, care se va face în viitor prin ordonatori, administratori financiari fiind consideraţi ca ordonatori secundari.

Cu această ocazie s'au făcut propuneri pentru avansări în cadrul bugetului funcţionarilor fiscului.

Totodată s'a hotărît să se înceapă recensământul contribuabililor din Basarabia, care se va face într'un timp mai lung.

BASARABENII

(Urmare din pagina I-a)

tem cuprinde pe toți, să-i iubim și să le topim suferințele, așa cum se topește ceara la para focului! Fiindcă am găsit intelectuali cari s'ascundeau prin pivnițe, poduri și păduri s'asculte radio-jurnalul dela Bucuresti, aducător de speranțe s'alinări.

Am găsit oameni cari ne-au spus cronologic tot ce s'a întâmplat și întâmplat la noi, dela Iulie 1940, până la venirea trupelor desrobitoare.

Deci, am găsit, afară de puțini vinovați, mulți, îmbucurător de mulți nevinovați. Și doar cei mulți, nu puținii, dictează regula generală.

Iar cel ce vrea să se convingă, să ceară pomelnicul celor peste 300.000 deportați, în rândurile cărora va găsi eroi, martiri și deci nemuritoare pietre de hotar.

Iată decе să nu vedem numai basarabeni vinovați.

Vasile Țepordei

FINLANDA RĂSPUNDE PROMT

(Urmare din pag. I-a)

entusiasm în întreaga Finlandă. Toate edificiile sunt pavoazate. Deasemenea, pentru a se da acestui entuziasm și mai mult conținut, cartierul general finlandez comunică: „Peste 63.000 locuitori din Carelia s'au înapoiat în teritoriile cucerite. Populația și-a reluat ocupațiile. Numeroase magazine au fost redeschise".

Sectorul extremului Nord, în care lupiele se dau cu îndârjire pentru calea ferată care leagă Murmanskul cu interiorul Rusiei Sovietice, este și el în plină acțiune. Calea ferată fiind ocupată de forțele finlandeze pe mai multe porțiuni, bolșevicii fac încercări disperate pentru eliberarea ei. Pe aci, d. Roosevelt crede că va putea să-și vândă producția de armament Rusiei Sovietice, deoarece Murmanskul este singurul port din aceste regiuni care rămâne tot anul neblocat de ghețuri.

Eri după amiază, câteva escadrile de avioane „Stukas" au distrus, pentru orice eventualitate, pe mai multe zeci de chilometri, această cale ferată, la Sud de Kandalaksca. Au fost surprinse și două coloane în marș cari au fost împrăștiate cu mari pierderi.

Toată această intensă activitate de pe sectoarele de centru, de nord și extremul nord, se produce mai violent tocmai în clipa când Londra și Washingtonul amenință cu represalii Axa și, în mod special, guvernul din Helsinki. Socotelile de tarabă făcute demo-plutocrații au dat și de astădată, pe cât se vede, greș.

Darurile sătenilor

pentru răniți și pentru ostași

5.000.000 lei, contribuția benevolă a sătenilor prin căminele culturale

Publică azi rezultatul primelor luni din „Munca de război a Căminelor Culturale", închinată, potrivit îndrumărilor date de Fundația Culturală Regală „Regele Mihai", ajutorării răniților din spitale, familiilor celor căzuți pe front, ostașilor și văduvelor.

Sătenii și cărturarii uniți în Căminele Culturale au făcut daruri în alimente, obiecte de îmbrăcăminte și bani. Din totalizările parțiale de până acum reținem, în primul rând, constatarea că 600 Cămine Culturale au depus, până la 1 Noembrie 1941, peste cinci milioane lei (5 milioane 003.075), contribuție benevolă a sătenilor pentru răniți, soldați și familiile acestora.

Încă mai impunătoare sunt darurile sătenilor în alimente, îmbrăcăminte și alte obiecte, de folos ostașilor și răniților, precum: 90.149 ouă, 13.727 păsări, 11.269 kgr. cereale, 12.455 kgr. lapte, 5.835 prosoape, 8.337 țigări, 776 kgr. săpun, 5.241 kgr. zarzavat și cantități însemnate de fasole, fructe, miere, cartofi, ciorapi, perne, mâncare, flanele cărți poștale, cărți de citit, etc., etc.

Cele mai multe din aceste daruri au fost depuse de către Căminele Culturale la spitalele din apropierea lor, unde au fost transportate chiar de sătenii membri ai Căminelor Culturale.

În unele sate, ca la Negrești din jud. Neamț, membrii Căminului Cultural au ținut evidența zilnică a darurilor făcute de fiecare din ei, în cărnețe anume întocmite și tipărite de conducerea Căminului Cultural local, pentru a se păstra în familii mărturia contribuției celor rămași acasă, la lupta reîntregirii dusă de cei plecați pe front.

Tuturor acestor Cămine Culturale, Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I" le aduce, și pe această cale, mulțumiri și le reînoește îndemnul de a stărui, mai departe, în această muncă de solidaritate națională.

Colaborarea elevilor și profesorilor

la Ajutorul de iarnă

Ministerul Culturii național vă din cursul superior al școale denții și membrii corpului dida pitală sunt datori să dea concu colecta Ajutorului de iarnă, car Decembrie, c. între orele 9—14.

In acest scop în zilele și ore zenta la centrele de colectare că cărora aparține școala resp membrii Societății de Patronaj, de colectare.

e face cunoscut că elevele și ele lor secundare, studentele, stu -ctic primar și secundar din Ca rs Societății de Patronaj pentru e se va face în zilele de 6 și 7

le indicate mai sus se vor pre din Circumscripția polițieneas. ectivă, unde vor lua contact cu pentru constituirea echipelor

NOUII MINIȘTRI

AU DEPUS JURĂMÂNTUL IN FAȚA D-LUI MAREȘAL ANTONESCU

In fața d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, au depus aseară jurământul următorii d-ni miniștri:

D. profesor universitar **Ion Petrovici,** *ministru secretar de Stat la departamentul culturii naționale și al cultelor.*

D. avocat **Titus Dragoș,** *ministru subsecretar de Stat al românizării, colonizării și inventarului.*

D. profesor universitar **Al. Marcu,** *ministru subsecretar de Stat la departamentul propagandei.*

D. **I. C. Petrescu,** *conferențiar universitar, ministru subsecretar de Stat la ministerul culturii naționale și cultelor.*

UN MOMENT IMPORTANT

IN COLABORAREA ROMÂNO-GERMANĂ

Presa germană despre vizita d-lui dr. Dănulescu la Berlin

BERLIN, 4 (Rador). — Presa germană a făcut o primire deosebit de că duroasă d-lui Ministru Dănulescu și considera vizita d.sale la Berlin ca un moment important în colaborarea româno-germană.

Cu privire la poziția sa în politica internă, „Berliner Boersenzeitung" arată într'o notă redacțională închinată personalității d-lui dr. Dănulescu, că dsa face parte din acea grupă de tineri prigoniți din cauza atitudinei lor anti-fracmasonice, antisemite și strict naționale.

Același ziar arată că d-sa este cel din'âiu ministru al muncii în România, care a sprijinit în largă măsură trimiterea de lucrători români în Germania, încredințat fiind că aceasta va duce la o specializare, care mai târziu va fi de o mare utilitate pentru economia română.

Noul ministru al muncii s'a ocupat în primul rând de aclanizarea muncii, desvoltarea învățământu'ui profesional și extinderea asigurări-lor sociale și asupra muncitorimii agricole.

În scurtul timp al activității d-sale, d. ministru Dănulescu a înregistrat rezultate frumoase și vizita d.sale în Germania — încheie ziarul — îi va da sugestii prețioase pentru activitatea sa viitoare.

Ziarele relatează amănunțit asupra programului vizitei d-lui ministru Dănulescu, în special despre întrevederile cu d. dr. Ley și cu recepția dată de acesta în onoarea oaspetelui român.

Cu ocazia acestei recepții conducătorul Frontului Muncii Germane, d. dr. Ley, a ținut o cuvântare de bun sosit d-lui ministru Dănulescu și a scos în evidență valoarea camaraderiei de arme româno-germane în lupta împotriva bolșevismului.

Ca răspuns d. ministru Dănulescu a rostit un discurs, pe care „B. Z. Am Mittag" îl rezumă astfel:

„Ministrul Muncii, doctorul Dănulescu, a mulțumit pentru primirea cordială care i s'a făcut în Germania și a subliniat importanța colaborării economice dintre România și puterile Axei. Poporul român vede în victoria germană, care deschide Europei atâtea perspective noui, în același timp și victoria sa proprie, ca și a aliaților.

„Germania marelui Fuehrer a dat un nou sufiu de viață tuturor fără de care am fi cu toții pierduți; pe câmpul de luptă, pentru nimicirea barbariei, soldații români și germani și-au dat mâna pentru totdeauna, prin jertfa comună de sânge.

„Prietenia germano-română este un bun augur pentru marea operă de reconstrucție europeană. Colaborarea germano-română își croește drum în toate domeniile.

„Domnul ministru Dănulescu a declarat ca încheiere următoarele:

„După atâtea vărsări de sânge, care au fost necesare pentru repararea greșelilor trecutului și după o muncă atât de încordată ci de grea, noi ne îndreptăm uniți în acțiune comună spre un viitor mai fericit, ca o încoronare a străduințelor noastre".

ȚARA ȘI CAPITALA

EXPLOZIE IN INCENDIU LA PLOEȘTI

Noaptea trecută, pe la orele 12, a izbucnit la Ploești, în str. Pantelimon No. 20, unde locuiau d-na și dl. Crivăț o puternică explozie urmată de un incendiu.

La darea alarmei, au sosit la fața locului pompierii orașului, cari au reușit să localizeze și apoi să stingă focul, care amenința întregul imobil și pe cele din jur.

În timpul incendiului cei doi locatari ai imobilului rămăseseră înăuntru unde au fost găsiți într-o cameră, căzuți pe dușumea în nesimțire. Ei au fost transportați imediat la Spitalul Schuller Sfetescu, dar se crede că nu vor scăpa cu viață, starea lor fiind extrem de gravă.

Din cercetările făcute rezultă că focul a izbucnit din cauza negligenței d-nei Crivăț care voind să răcească un vas cu apă clocotindă ce se afla pe sobă, a confundat conținutul unei sticle cu apă cu al uneia cu benzină.

Pagubele se cred c'au trecut de 300.000

SABOTAJ

Instanța specială pentru reprimarea sabotaju'ui a trimes în judecată pe:

W. Winter, magazin de stofe, din calea Victoriei No. 94, pentru specula generală la mărfurile vândute și câștig ilicit de 914 lei la fiecare metru; și „Dermata", fabrică de încălțăminte, din B.dul Elisabeta, fiindcă a vândut pantofi cu prețuri mai mari decât cele afișate.

INCENDIU LA BAICOI (PRAHOVA)

Un incendiu puternic a izbucnit, din cauza motorului, la fabrica de cartor asfaltat din com. Băicoi, județul Prahova. Incendiul a fost stins de pompierii orașului Câmpina, după o muncă de o oră.

A ars numai motorul și camera în care se afla. — pagubă care se cifrează la circa un milion lei.

MORȚI SUBITE

Eri noapte au încetat din viață, în Capitală, la Azilul de noapte doi vagabonzi, unul de 67 de ani și altul de 70 ani, — pe numele lor: Ion Burcea și Simionescu. Amândoi erau suferinzi de mult.

— In calea Moșilor No. 9, a fost găsit cadavrul lui Const. Mândruță, în vârstă de 52 ani.

Se fac cercetări pentru stabilirea cauzelor morții.

MAMA DENATURATA

Lucrând eri în grădina Cocioc din Valea Plângerii, muncitorul Vasile Văduva din serviciul U. C. B.-ului, a găsit în bălării cadavrul întreg în putrefacție al unui copil de sex masculin, de aproximativ 3-4 luni. Cadavrul a fost transportat la Institutul Medico-legal, iar poliția face cercetări pentru descoperirea mamei denaturate care și-a ucis copilul, aruncându-l de viu pe zăpadă, în bălării.

ALUNECARE DE TEREN

In satul Costești (com. Runcu), nu departe de Târgoviște, s'a produs în ziua de 4 Decembrie o mare alunecare de teren pe o suprafață de circa 250.000 metri pătrați. Au fost distruse zece case, 15 sunt amenințate să fie distruse, iar râul Runcu a fost acoperit de terenul deplasat.

Se fac lucrări pentru evitarea unui dezastru și mai mare.

ACCIDENT DE MUNCA

Muncitorul Mitran Const., lucrând la magazia morii Asan din str. Ștefan cel Mare, București, a murit asfixiat de o mare cantitate de tărâțe care l-a acoperit, căzând de sus.

Comerciant internat în lagăr pentru specula și sabotaj economic

Ministerul Afacerilor Interne, aduce la cunoștință că, în cadrul verificărilor făcute la cântărirea mărfurilor în provincie, zarzavagiul Aurel Oprea, din Tulcea, a fost găsit înșelând la cântar, dând la fiecare cântărire de 10 kg. varză, numai 6 kg.

Numitul contravenind la legea specu'ei ilicite și a sabotajului economic, a fost internat în lagăr.

Conferință administrativă

la Prefectura Județului Dorohoi

Duminică, 30 Noembrie a. c., d. genetal Corneliu Calotescu, Guvernatorul Bucovinei, a luat contact la Prefectura Județului Dorohoi cu șefii autorităților din județ.

D. Guvernator a discutat chestiuni administrative, de gospodărie cu fiecare reprezentant al autorităților respective și a luat pe loc unele măsuri pentru îndreptarea anumitor chestiuni prezentate.

D-nii prof. Const. Bușilă și colonel Orezeanu

au vizitat construcțiile autostrăzilor germane

D-nii prof. Const. Bușilă ministrul lucrărilor publice și al comunicații or și colonel Orezeanu directorul general C. F. R. se găsesc de câteva zile în Germania.

Înalții demnitari români, ca oaspeți ai ministrului Reichului dr. Ing. Todt au vizitat construcțiile autostrăzilor germane care sunt în plină desfășurare. Ministrul Reichului a dat explicații pe șantier asupra mașinilor și aparatelor moderne de construit șosele, mașini și aparate care urmează să fie utilizate și la construcțiile din România. Cu prilejul unei călătorii pe celebra șosea a Vă s'au schimbat păreri asupra unor chestiuni în legătură cu viitoarea colaborare în domeniul construcției șoselelor, căilor navigabile și utilizarea energiilor. Asupra acestor schimburi de vederi se va mai reveni.

Oaspeții au vizitat deasemenea instalațiile casei de odihnă a autostrăzilor germane dela Ch'emsee, unde au fost primiți de d. dr. Oswald. (RDV).

Intruchipează căldura sufletului tău în daruri pentru ajutorul de iarnă

MICA PUBLICITATE

CROITORIA „TITTI", str. Mareșal Badoglio, No. 56, Chișinău. Caută lucrători pentru atelier.

DE INCHIRIAT o prăvălie cu 2 camere de locuit și bucătărie. Informațiuni: str. Iașilor 22, ap. 1. Șichirlischi orele 3—5 p. m.

RESTAURANTUL A. C. F. angajează 3 femei de serviciu la bucătărie și un om de serviciu. A se adresa la sediul Asociației Creștine a Femeilor, str. Alexandru cel Bun No. 105.

CAUT guvernantă germană pentru copii de 8 ani, cu toată întreținerea, plus salariu. Bariera Sculeni, 11, Ing. Vanis.

DE INCHIRIAT apartament 3 camere, dependințe. Chișinău. Viilor 97.

CUMPAR CARTI de [illegible] științe, etc. Librăria anticariu STEPANET str. Regele Carol I (colț cu str. Generul Berthelot) Chișinău

RE RODUCERE afișori la legătoria de cărți „Moldova", Chișinău, str. Mareșal Badoglio, 24.

„CARTEA ROMANEASCA" Chișinău, str. Mihail Eminescu 13, caută funcționari și funcționare la serviciul vânzărilor, de preferință cei cu clase liceale.

PIERDUT pașaport grecesc Nr. 46 din 3 Martie 1941, eliberat de către consulatul grecesc din Moscova, valabil până la 3 Martie 1942 și actul de naștere eliberat de Primăria com. Limbenii Noi jud. Bălți pe numele Vladimir Nicolis, supus grec, din Chișinău str. Mareșal Averescu Nr. 80.

Rog pe găsitor să aducă actele la adresa de mai sus, contra recompensă. In caz contrar le declar nule, și fără valoare.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal, eliberat pe numele Cerneavschi Ion din Chișinău, Bar. Sculeni Nr 111.

Semnalmentet: murg, vârsta 8 ani. Il declar nul și fără valoare.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal (iapă) murg închis, coama în ambele părți, de 2 1/2 ani, pe numele Veșca Sava din Chișinău, Bar. Sculeni str. N. 3 casa Nr. 10. Il declar nul și fără valoare.

CUMPAR dicționar ruso-german de Pavlovschi. Adresa la ziar.

LIBRĂRIA CARTEA ROMANEASCĂ
CHIȘINĂU — Str. MIHAIL EMINESCU, 13
(PESTE DRUM DE TRIBUNAL)
Vinde en-gros articole de librărie și papetărie cu PREȚURI REDUSE
Vinde tot felul de hârtie en-gros cu prețuri de fabrică
Cărți de literatură pentru copii, adulți și tineret
Cărți științifice și pedagogice
Cărți și rechizite școlare
Spese de cancelarie pentru instituții
Pungi la kilogram cu preț de engros
Secții speciale de: aparate de radio la priză și baterii marca Philips
Mașini de gătit „PETROMAX"
Lămpi pentru luminat „PETROMAX"
Mașini de scris portabile și de birou
Execută orice lucrări de tipografie și legătorie de cărți
Primește comenzi de orice fel
Orice comandă se execută contra aconto rest ramburs P.T.T

Cel mai mare magazin de geamuri din Basarabia
ION I. BUGULESCU
Chișinău, str. I. G. Duca 36 (fostă str. Tighinei), Telefon 78
Vinde geamuri de diferite grosimi: 2, 3, 4, 5, 6 mm., orice cantități și cu vagonul direct comercianților mari din Basarabia și Transnistria.
Deasemenea găsiți în permanență în depozit geamuri: riglate, sărmate, mate și ornament.
Felinare de vânt, sticlărie, diferite vopseleete.

ȘCOALA DE AGENȚI SANITARI CHIȘINĂU
ANUNȚ
Se aduce la cunoștința celor interesați că examenele de admitere la această Școală se țin la 10 Decembrie 1941.
Condițiunile de admitere sunt: Candidatul trebue să prezinte 1) un certificat de absolvire a cursului inferior de liceu teoretic, comercial sau industrial, 2) extractul de naștere (18—30 ani), 3) certificatul de naționalitate, 4) certificatul de bună purtare și 5) act de situație militară pentru cei cari au satisfăcut legea recrutării.
DIRECTIUNEA

S'a deschis un atelier de mașini de cusut.
Se primesc pentru reparații orice fel de mașini de cusut.
Prețuri moderate.
G H. ROTARU,
Str. Mareșal Averescu No. 80, Chișinău

CROITORIA MODERNA
„T.TTI" PROPR. TH. VULPE
Strada Mareșal Badoglio No. 56
Fost elev casa „Ambasador", București
Primește diferite comenzi și reparațiuni. Costume, paltoane de bărbați și dame. Comenzile se execută prompt și cu garanție.

S'a deschis la Chișinău un magazin de manufactură, galanterie și mărunțișuri, pe
STR. CAROL SCHMIDT No. 52
Magazinul este asortat cu tot felul de mărfuri.
Vizitați-ne cu încredere.

VICTOR N. GEORGESCU
CHISINĂU
Agentură, comision, etc.
PENTRU MICII COMERCIANȚI SE VINDE EN-GROS:
Ață, ace, papiote, br'ce, bricege, lăcăți, mașini de tuns și bărbierit, lame, harmonice de toate modelele și de toate mărimile, portofeluri, oglinzi, vopsele „Gallus", ciorapi, batiste, fulare, etc.
Str. Regele Carol I, No. 42 (fostă Pușkin) CHIȘINĂU

S'a deschis magazinul de manufactură
„ARDEALUL"
Sucursala Chișinău, str. Mareșal Badoglio, 31
Asortat cu tot felul de articole țărănești, americă, baică (barchet), postav, etc.
Vizitați magazinul cu încredere.

P E L
Rog pe toți acei care s'au reîntors de peste Nistru și Bug și știu ceva despre inginerul MARCU TARLEV, ce a fost arestat și răpit de hoardele bolșevice în ziua de 26 Iunie 1941, ora 6 dimineața, să ne comunice la adresa: *Nina Tarlev, Chișinău, str. Gh. Lazăr No. 96.*

LIBRARIA „BASARABIA"
S'a deschis librăria „Basarabia", la Chișinău, str. Regele Carol I, No. 15-19. rie, creioane, cărți, etc.
Se găsesc felurite furnituri, rechizite de cancelaPrețurile sunt reduse.

Doctor în Medicină
D. KOTSOVSKY
boli nervoase și sexuale
Chișinău, str. Unirii 20
Consultații: orele: 8-11 și 5-7

ULTIMA ORA

GRELE PIERDERI SOVIETICE IN REGIUNEA DONEŢULUI

BERLIN, 4 (Rador). — Sovietele au pierdut în luptele din bazinul Donețului 16 tancuri, ce au rămas în flăcări în fața liniilor germane. Avioane de luptă în picaj germane au contribuit la respingerea atacurilor.

Un regiment de cavalerie inamic, care deslănțuise un atac, a fost prins sub focul puternic al infanteriei și artileriei și s'a risipit după prima șarje într'o nemaipomenită învălmășală.

Intervenind apoi și ploaia de bombe a aviației germane, bolșevicii au pierdut aproape toți călăreții și cai.

Pușcașii inamici, care au înaintat în valuri succesive contra pozițiilor germane, au fost deasemeni respinși cu pierderi grele de către infanteria și artileria germană. Au intervenit și avioanele de luptă în picaj cu armele lor de bord.

Cu acest prilej au fost doborîte patru avioane sovietice.

Aviația germană a nimicit, cu toate condițiile atmosferice neprielnice, în sectorul sudic, în cursul unor atacuri date de avioane de luptă și de luptă în picaj, peste o sută de avioane inamice și a pricinuit totodată explozia a două depozite de muniții.

Nimic nu poate constitui obstacol în calea înaintării trupelor germane

ȘI CERCURILE MILITARE BRITANICE RECUNOSC EȘECUL INCERCĂRILOR ENGLEZE DIN AFRICA DE NORD

STOCKHOLM, 4 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Corespondentul din Londra al ziarului suedez „Aftonbladet" anunță că în cercurile militare engleze se recunoaște eșecul primei încercări a generalului Cunningham.

După părerea a numeroși experți britanici, generalul Cunningham s'a înșelat în socotelile sale și se află în prezent în necesitatea de a renunța la tactica „încercuirii", spre a face față, cum poate, noilei situații, creiată prin viguroasele contraatacuri italo-germane.

Guvernul britanic, declară corespondentul ziarului, a trebuit să informeze publicul că forțele britanice au fost silite să se retragă în mai multe locuri spre a se putea modifica ordinea de luptă.

Cruciada contra bolșevismului este necesară pentru a salva Creștinătatea și Occidentul

PARIS, 4. — Corespondentul agenției DNB transmite:

Cruciada contra bolșevismului este necesară pentru a se salva creștinătatea și Occidentul, — a declarat Cardinalul Baudrillart, rectorul Institutului Catolic din Paris, într'un interview acordat ziarului „Le Cri du Peuple".

Cardinalul Baudrillart a subliniat rolul asumat în această luptă de către voluntarii francezi împotriva bolșevismului și afirmă că nu poate fi nici o legătură între bolșevism și creștinism, precum și nici un fel de pact sau de compromis.

Nu este permis creștinilor să uite cuvintele lui Lenin care a spus că republica sovietică este arsenalul revoluției mondiale.

Adevărata față a comunismului trebuește dezvăluită și a se arăta că propaganda bolșevică inspiră asasinatele.

Cardinalul a declarat că voește să profite de această ocazie pentru a vesteji pe cei cari dau bani, din străinătate, și cari voesc prin toate mijloacele să ridice poporul francez împotriva celui german.

Împotriva dărâmătorilor forțe comuniste, s'au ridicat acum, — constată Cardinalul, — și merg alături de armatele germane, vechile popoare creștine, spre a apăra patrimoniul ce li-a fost lăsat moștenire, precum și viitorul.

Ca preot și ca francez, îndrăznesc să declar că voluntarii francezi cari participă la această luptă sunt dintre cei mai buni fii ai țării. Ei, acești fii, contribue la pregătirea marei renașteri franceze.

MARE NELINIȘTE LA LONDRA IN LEGĂTURĂ CU ȘTIRILE VENITE DE PE FRONTUL DIN AFRICA DE NORD

STOCKHOLM, 4. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

Corespondentul din Londra al revistei din Goeteborg „Comert și Navigație" anunță că în oficialitatea britanică domnește o mare nemulțumire în legătură cu știrile venite de pe frontul din Africa de Nord. Mai ales descrierile optimiste și profetiile militare ale personalităților de la Cairo au fost criticate atât în Parlament cât și în presă.

Un deputat conservator a interpelat pe ministrul de război, întrebându-l dacă el știe că știrile optimiste din primele zile ale ofensivei din Libia, când s'a afirmat că forțele armate ale Axei au fost distruse, au adus nemulțumiri mai târziu atât în Anglia cât și în străinătate și dacă ministerul de război intenționează să împiedice asemenea cazuri pe viitor.

O expresie mai aspră a acestei nemulțumiri, este dată de ziarul „Daily Mirror" care scrie:

„Nu este nimeni în stare să controleze optimismul de necrezut al omului dela Cairo, sau chiar să-l influențeze? Spiritul acestuia distruge totul: chiar și care blindate ale generalului Rommel. Dar nu numai blindatele Axei își datorează neființa lor fanteziei acestuia. Omul dela Cairo a încetat prin a fi distrus în mod sigur fumătate din armele blindate inamice, mărturisind apoi că acestea au înviat și numărul lor este nespus de mare".

Transmițătorul de știri dela Cairo — spune mai departe revista suedeză — este cunoscut de mai multă vreme cât de străin vrea să rămână de realitățile militare.

Săptămânile trecute însă, a bătut toate recordurile. El făcuse Anglia și chiar pe cunoscătorii din Londra, să creadă că actuala campanie din Libia va să încoronată de un succes hotărîtor. Dacă „omul dela Cairo" se confundă cu marele cartier general, atunci s'a dovedit că inamicul nu este cunoscut nici în cele mai înalte cercuri.

ANGLIA NU DOREȘTE SĂ AIBĂ TINERET CHURCHILLIAN

STOCKHOLM, 4 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Sub titlul „Anglia nu vrea să aibă tineret churchillian", corespondentul din Londra al ziarului „Dagens Nyheter", anunță că hotărirea guvernului britanic de a pune tineri între 16 și 18 ani sub controlul statului, a provocat o mare surprindere.

Ziarul suedez declară că este vorba de un eveniment unic în istoria Angliei. Înainte de toate, cauza acestui eveniment trebuește căutată în împrejurările deosebite create de război, de serviciul militar, de măsurile de evacuare și de deplasarea lucrătorilor care muncesc în uzine. Sunt îndoieli că autoritățile comunale vor putea supraveghea tineretul britanic așa cum este procedat.

În legătură cu acest fapt, anunță ziaristul suedez „Manchester Guardian" scrie că se va putea desigur exercita un control asupra tineretului și prin aceasta să se pue o stavilă demoralizării tineretului britanic și a se evita risipirea puterilor de muncă.

„Manchester Guardian" mai declară între altele că această inovațiune trebuește adusă la îndeplinire cu precauțiune, căci Marea Britanie nu dorește „tineret churchillian".

COMUNICATUL GERMAN

IN BAZINUL DONEŢULUI, ATACURILE INAMICE SUNT RESPINSE CU FOARTE SÂNGEROASE PIERDERI PENTRU BOLȘEVICI

Trupele finlandeze au ocupat regiunea Hangoe.- Vasul sovietic „Stalin" capturat împreună cu 6000 soldați sovietici

BERLIN, 4 (Rador). — Dela Marele Cartier General al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane transmite următorul comunicat:

In basinul Donețului, viguroase atacuri inamice au fost respinse cu pierderi foarte sângeroase pentru bolșevici.

In fața Leningradului, noile încercări făcute de garnizoana acestui oraș de a rupe frontul de încercuire german au dat greș.

Aviația a distrus o porțiune din calea ferată Murmansk și a bombardat Leningradul ziua și noaptea.

Trupele finlandeze au ocupat Hangoe. In timp ce fugea dela Hangoe vasul sovietic „Stalin" de 12.000 tone, transportând trupe sovietice, s'a izbit de un baraj de mine germano-finlandez, fiind avariat prin explozia a trei mine.

Două vase de avant-post germane, având amândouă în total un echipaj de 80 oameni, au luat la remorcă vasul sovietic de transport, aducându-l într'o bază germană, împreună cu cei 6.000 soldați de toate gradele ce se aflau pe el și bogatul material de război ce era la bord.

In cursul unei lupte navale ce a avut loc în Canalul Mânecei, un distrugător de baraje a scufundat două vedete britanice, avariind alte două prin lovituri de obuze. Intervenind în luptă vase de avant-post, acestea au scufundat un aviso britanic, avariind în mod serios o vedetă rapidă.

In Africa de Nord, nu a avut loc eri nici un fel de acțiune.

Formațiuni ale aviației germane și unități ale marinei germane de război au doborît dela 26 Noembrie până la 2 Decembrie un număr de 44 avioane britanice. In aceiași perioadă de timp, aviația germană a pierdut 6 avioane în operațiunile făcute împotriva Marei Britanii.

PROECTE AMERICANE PENTRU INVADAREA EUROPEI

WASHINGTON, 5 Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Ziarele „Washington Times Herald" și „Chicago Tribune" publică un raport confidențial, purtând data de 11 Septembrie 1941, care, după afirmația lor, a fost redactat din ordinul președintelui Roosevelt de către înaltul comandament comun al armatei și marinei Statelor-Unite.

Acest raport prevede FORMAREA UNUI CORP EXPEDIȚIONAR CU UN EFECTIV DE MAI MULTE MILIOANE DE OAMENI, DESTINAT SĂ DEBARCE IN EUROPA ȘI SĂ DISTRUGĂ GERMANIA ȘI ALIAȚII SĂI.

Cele două ziare declară că au avut în posesie unul dintre rarele exemplare al acestui raport. Documentul se prezintă, scriu ziarele, sub forma unui plan ce prevede un război total cum nu s'a mai văzut până acum și care ar urma să se desfășoare în cel puțin două oceane și trei continente, adică simultan în Europa, Africa și Asia. Data intrării în acțiune, în Europa, a forțelor terestre nord-americane, prevăzută în acest document, este 1 Iulie 1943. Până la această dată, planul prevede o participare americană la război, ce ar merge intensificându-se.

Raportul socotește ca inamici posibili Germania, Italia, teritoriile ocupate de aceste două țări, Franța condusă de guvernul din Vichy, precum și Spania, Portugalia, Japonia și Manciukuo.

Raportul prevede că RUSIA VA FI LICHIDATĂ DIN PUNCT DE VEDERE MILITAR CEL MAI TÂRZIU IN IULIE 1942 și recomandă instalarea unor puternice sisteme de apărare în Siberia, îndreptate împotriva Japoniei, ce urmează să fie organizate cu concursul forțelor sovietice ce s'ar mai găsi încă acolo, precum și o apărare puternică a peninsulei malaeze, un război economic, raiduri aeriene contra Japoniei și o ofensivă chineză.

Acest raport, precizează cele două ziare, a fost întocmit pe baza instrucțiunilor cuprinse într'o scrisoare pe care d. Roosevelt a adresat-o în ziua de 9 Iulie 1941 d-lui Stimson, ministrul de război al Statelor Unite.

Informațiile celor două mari ziare, cu privire la proectele militare ale guvernului Statelor Unite, au provocat senzație la Washington, iar Camera Reprezentanților are intenția să ceară ca generalul Marshall, șeful statului major al armatei, să vie să dea explicații.

Cu ocazia discuției asupra noului credit de 8,2 miliarde de dolari, destinat înarmărilor, deputatul republican Michener a cerut amânarea desbaterilor pentru ca deputații să poată dobândi informații mai ample asupra cuprinsului raportului publicat de presă. Șeful statului major, a spus oratorul, trebue să facă declarații, fiindcă țara trebue să fie ținută în curent în această chestiune atât de importantă.

Președintele comisiei bugetare a spus că Statele Unite trimit în afara emisferei occidentalce numai material de război, iar nu trupe.

TOATE PLANURILE ENGLEZE AU FOST RĂSTURNATE

NEW-YORK, 4 (Rador). — Corespondentul din Londra al ziarului „New-York Post", pe care îl citează corespondentul agenției D. N. B., scrie următoarele într'un comentariu privitor la evenimentele din Africa de nord:

„Se pare că toate planurile englezilor au fost răsturnate. Ofensiva britanică nu pare deloc că ar înainta, iar germanii au luat inițiativa în regiuni în care se pretindea că fuseseră de mult exterminați.

După cât se pare, englezii au subestimat forța combativă a germanilor".

LENINGRADUL ȘI SEVASTOPOLUL DIN NOU BOMBARDATE DE ARTILERIA GERMANĂ

BERLIN, 4 (Rador). — Pe frontul de încercuire dela Leningrad, observatorii artileriei germane și patrulele infanteriei au observat în ziua de 3 Decembrie că infanteria bolșevică făcea pregătiri de atac.

Artileria germană a deschis imediat focul asupra concentrărilor de trupe inamice, spulberând planurile bolșevicilor.

In cursul aceleeași zile, focul artileriei germane a fost îndreptat din nou contra obiectivelor de importanță militară din regiunea Leningrad. Au fost lovite în plin cazărmi, poșta centrală și alte clădiri importante.

BERLIN, 4. (Rador). — Forțele sovietice încercuite la Sevastopol au înaintat la 3 Decembrie, în mai multe puncte, contra pozițiilor germane de încercuire.

Aceste elemente de asalt sovietice au fost însă atacate și nimicite de artileria germană, chiar înainte de a fi ajuns în fața pozițiilor germane.

Pe frontul de încercuire dela Sevastopol, artileria germană a bombardat cu succes la 3 Decembrie poziții de artilerie și coloane de camioane inamice.

Portul și instalațiile aerodromului dela Sevastopol au fost din nou luate sub focul concentrat al artileriei germane, obținându-se numeroase lovituri în plin.

ATAC AERIAN GERMAN ȘI ITALIAN IN AFRICA DE NORD

BERLIN, 4. (Rador). — Din sursă militară se anunță că avioane de luptă în picaj germane și italiene au atacat cu succes în ziua de 3 Decembrie, fiind sprijinite de numeroase avioane de vânătoare germane, concentrări de care blindate și coloane de autocamioane în Africa de Nord.

Bombele au lovit în plin, pricinuind inamicului mari pierderi. Au fost nimicite numeroase care blindate și autovehicule.

Puternice formațiuni de avioane de luptă au atacat în noaptea de 3-4 Decembrie mai multe aerodromuri britanice și instalații de cale ferată dela granița Libiei. Au fost obținute numeroase lovituri în plin contra unor depozite de materiale, a gărilor și liniilor ferate.

IN MARMARICA, FORȚELE ITALO-GERMANE AU SUSȚINUT NOUI LUPTE INCUNUNATE DE SUCCES

ROMA, 4 (Rador). — Iată comunicatul marelui cartier general al forțelor armate italiene No. 550:

Forțele italo-germane au susținut, în Marmarica, noui lupte încununate de succes.

In cursul acțiunilor locale detașamentele diviziilor „Trento" și „Pavia" au atacat și cucerit câteva puncte fortificate făcând un anumit număr de prizonieri. Alți soldați inamici și mai multe mijloace motorizate au fost capturate pe frontul Sollum, între pozițiile fortificate ale diviziei „Savona".

In sectorul central, o încercare de atac britanică în contra localității Bir El Gobi a fost respinsă în mod net, de către una din formațiunile noastre, care a provocat pierderi inamicului, reușind a distruge și captura câteva automobile blindate. Luptele continuă încă în regiunea dela vest de Bardia, între trupele mecanizate germane și unitățile inamice.

In cursul recentelor operațiuni din spatele frontului Sollum, divizia blindată „Ariete" a făcut 1.500 de prizonieri distrugând și 25 tankuri, 40 de automobile blindate și numeroase alte mijloace motorizate inamice.

Din verificările făcute ulterior rezultă că un alt avion inamic, în afară de cele două semnalate de comunicatul precedent, a fost doborît la Benghazi de către artileria antiaeriană italo-germană.

Persistentele condiții defavorabile atmosferice au împiedecat activitatea aviației, de o parte și de alta; totuși formațiuni aeriene a'e Axei au atacat cu rezultate eficace, concentrări de mijloace motorizate la est de Bir El Gobi, efectuând din nou incursiuni asupra detașamentelor inamice ce se află în oaza Gialo.

In Mediterana, o formațiune aeronavală britanică a atacat un convoi italian, care s'a scufundat, după ce a dat o luptă înverșunată. În cursul căreia aviatorii noștri de escortă au doborît două avioane inamice. Echipajul torniloruui nostru a fost, în mare parte, salvat.

Un submarin italian a doborît în Mediterana un avion englez de tip „Sunderland".

STALIN A PROTESTAT CĂ ALIAȚII NU I-AU TRIMIS AJUTOARELE PROMISE

ROMA, 5 (Rador). — „Rușii se plâng de aliații lor", subliniază ziarul „Popolo di Roma" într'un articol în care relevă faptul că Stalin a protestat la Washington și la Londra, declarând că niciuna dintre cele două națiuni anglo-saxone nu și-a îndeplinit obligațiile lor față de Moscova.

Din protestul lui Stalin rezultă că ajutoarele ce s'au dat Rusiei Sovietice sunt cu mult inferioare angajamentelor pe care le luase Statele Unite și Anglia.

Aceasta constitue, continuă ziarul, o nouă dovadă că Londra și Washigtonul se desinteresează de soarta aliatului lor caro, acum când se prăbușește și cel de al treilea front, își dă seama că nu poate să mai spere că d-nii Roosevelt și Churchill își vor ține făgăduielile făcute.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII. Str. Sărindar 5-7-9